

Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten.

Advies aan het Kenniscentrum EVC.

Hans Koole, november 2009

© Hans Koole B.V. *Bruggenbouwer Onderwijs Bedrijfsleven*

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting

1. Inleiding
2. Vraagstelling en gevolgde aanpak van het onderzoek
3. Bevindingen gesprekken bestuurders convenantspartijen
  - 3.1. Het huidige convenant
    - 3.1.1. Wat staat er in het huidige convenant over de intenties?
    - 3.1.2. Hoe beoordelen de convenantspartijen de intenties in het huidige convenant?
    - 3.1.3. Wat staat er in het convenant over de definitie van EVC?
    - 3.1.4. Hoe definiëren de convenantspartijen op dit moment EVC?
  - 3.2. De Kwaliteitscode EVC
    - 3.2.1. Wat behelst de huidige Kwaliteitscode EVC?
    - 3.2.2. Hoe beoordelen de convenantspartijen de Kwaliteitscode EVC?
  - 3.3. Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten
    - 3.3.1. Wat behelst het huidige systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten?
    - 3.3.2. Hoe beoordelen convenantspartijen het huidige systeem?
      - 3.3.2.1. Waarover eens?
      - 3.3.2.2. Waarover verschil van inzicht?
      - 3.3.2.3. Overige opmerkingen
4. Convenantspartneroverleggen 27 oktober en 2 november 2009
  - 4.1. Rapportage bevindingen
  - 4.2. Modellen
  - 4.3. Aantallen EVC-trajecten
  - 4.4. Kosten
  - 4.5. Aanpak
5. Conclusies
6. Aanbevelingen / advies
  - 6.1. Aanbevelingen
  - 6.2. Advies
    - 6.2.1. Convenant
    - 6.2.2. Kwaliteitscode
    - 6.2.3. Kwaliteitsborgingssysteem
    - 6.2.4. Implementatieplan

Bijlagen:

1. Overzicht gesprekspartners (bestuurlijk niveau) plus uitnodigingsbrief
2. Verslagen van de gesprekken met bestuurlijke vertegenwoordigers van de convenantspartijen
3. Presentatie bevindingen aan convenantspartijen.

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

In het rapport wordt verslag gedaan van een onderzoek naar het optimaliseren van de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten. Het erkennen van verworven competenties vindt steeds vaker plaats. Het maatschappelijk effect wordt mede bepaald door de kwaliteit van de trajecten. In het convenant *Een Kwaliteitscode voor EVC*, dat in 2006 door overheid, organisaties vanuit het onderwijs en het bedrijfsleven is ondertekend, is de basis gelegd voor een systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. De afgelopen jaren is dat systeem verder ontwikkeld. Er doet zich in de praktijk een aantal kwesties voor, die vragen om een nadere doordenking en aanpassing van het systeem van kwaliteitsborging van EVC. Deze kwesties zijn de volgende.

- Er is een onduidelijke verantwoordelijkheidsstructuur: wie neemt formeel de beslissingen over wel/niet kunnen acteren als beoordelende organisatie resp. aanbieder, mede in relatie tot mogelijkheid van beroep en juridische procedures.
- De rol van de overheid is niet transparant, vooral niet in relatie tot de convenantpartners: zowel mede convenantpartner (dus een van de groep) als ook als financier richtinggevend / besluitvormend (dus boven de groep).
- De financiering van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten na 2011, als de huidige financiering van het Kenniscentrum EVC eindigt.
- Er zijn meerdere beoordelende organisaties. Er is, ondanks een eenduidig en helder beoordelingskader, verschil in de uitkomsten van het werk van beoordelende organisaties ontstaan. Dit resulteert in ongewenste kwaliteitsverschillen tussen EVC-aanbieders.

In het onderzoekstraject is gekeken naar drie onderdelen, die onderling nauw met elkaar samenhangen. Ten eerste was aan de orde of de intenties die in het huidige convenant genoemd zijn en de definitie van EVC nog onderschreven worden. Daaraan is de vraag gekoppeld of het convenant zou moeten worden aangepast. Het tweede onderdeel vormt de Kwaliteitscode EVC. Bij dit onderdeel is de vraag of deze code gehandhaafd kan blijven. Tot slot, en dat vormt het meest omvangrijke onderdeel, is het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten nader beschouwd. Hierbij is afgevraagd of het huidige systeem nog voldoet of dat het aangepast moet worden en zo ja, op welke onderdelen en ook welke partij(en) de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging zouden moeten dragen. Het onderzoek bestond uit gesprekken met bestuurlijke vertegenwoordigers van de huidige convenantpartijen. De bevindingen van deze gesprekken zijn besproken in twee overleggen van de convenantpartners. De gesprekken plus de besprekingen in de twee overleggen van de convenantpartijen vormden de basis voor de aanbevelingen en het advies.

De aanbevelingen zijn de volgende.

- 1: Handhaaf het convenant als instrument om gezamenlijk afspraken te maken over de contouren van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten als over de ambities die de ondertekenaars hebben met het benutting van EVC- en EVP-trajecten. Sluit in het eerste kwartaal van 2010 een nieuw convenant af.
- 2: Handhaaf de Kwaliteitscode EVC.
- 3: Vernieuw het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten.
- 4: Maak een implementatieplan voor een door alle relevante partijen gedragen snelle invoering van een vernieuwd systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten en koppel daaraan duidelijke ambities over te realiseren aantallen EVC- en EVP-trajecten.

De uitwerking van deze aanbevelingen vormt het advies aan het Kenniscentrum EVC. Voor wat betreft de eerste aanbeveling wordt voorgesteld om de kring van convenantpartijen te beperken tot vertegenwoordigers van vrager en aanbieders van EVC-aanbieders. Ook wordt voorgesteld om in het convenant afspraken op te nemen over het bevorderen van EVC, bij voorkeur door concrete aantallen met betrekking tot EVC-trajecten te noemen.

De Kwaliteitscode EVC voldoet en kan gehandhaafd worden. Wel wordt geadviseerd kritisch te kijken naar de uitwerkingen van deze code.

De vernieuwing van het systeem van kwaliteitsborging vormt het zwaartepunt in het advies.

De rol van de overheid is daarbij cruciaal. Voorgesteld wordt om de komende drie jaar de verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten te beleggen bij een onafhankelijke stichting, die op verzoek van de overheid door de nieuwe convenantpartijen wordt opgericht. De bestuursleden opereren zonder last en ruggespraak. De convenantpartijen richten ook een Raad van Advies op die inhoudelijk advies geeft aan de onafhankelijke stichting over het toezicht- en accreditatiekader. De overheid wordt verzocht haar instemming te geven aan deze kaders, zodat het systeem gelegitimeerd wordt.

Tot slot wordt geadviseerd om het Kenniscentrum EVC een implementatieplan te laten opstellen. Onderdelen daarin zijn het oprichten van een stichting, het (opnieuw) vaststellen van het toezichtskader, het –als het mogelijk is- doen uitvoeren van een zogenaamde ‘schoonschip actie’, het ontwikkelen van een feesystematiek en het jaarlijks beoordelen van de beoordelende organisaties. Ook een evaluatie na twee jaar maakt onderdeel uit van het implementatieplan.

1. Inleiding

Het belang van EVC groeit. Het blijkt een krachtig instrument in het kader van de loopbaangerichte mobiliteit van werknemers. Dat is niet in de laatste plaats te danken aan het gezamenlijk optrekken van partijen vanuit overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Deze partijen¹ hebben er samen onder meer voor gezorgd dat in de laatste drie jaar op basis van het convenant ‘een Kwaliteitscode voor EVC’ een Kwaliteitscode EVC is ontwikkeld, en dat er een fiscale faciliteit voor burgers en werkgevers beschikbaar is gekomen. Nederland heeft sinds 2001 het Kenniscentrum EVC die als doel heeft het creëren van bewustwording van nut, noodzaak en gebruik van EVC. Zij heeft de taak om de EVC-trajecten verder te ontwikkelen en te stimuleren. Het fungeert tot 2011 als uitvoeringsorganisatie van de Projectdirectie Leren en Werken en als secretariaat van het convenantpartnersoverleg.

Het convenant en de Kwaliteitscode EVC zijn een belangrijke stap geweest in het realiseren van vertrouwen in EVC als instrument om competenties te erkennen. Betrokkenen bij EVC-trajecten zijn bewust bezig met de kwaliteitsslag die noodzakelijk is om van EVC een volwaardig maatschappelijk bruikbaar instrument te maken. Nu blijkt in de praktijk van alledag dat tegen een aantal kwesties wordt aangelopen die het noodzakelijk maken nog eens kritisch te kijken naar de wijze waarop de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten is vormgegeven en welke verbeteringen mogelijk zijn.

Puntsgewijs zijn de kwesties de volgende.

- Er is een onduidelijke verantwoordelijkheidsstructuur: wie neemt formeel de beslissingen over wel/niet kunnen acteren als beoordelende organisatie resp. aanbieder, mede in relatie tot mogelijkheid van beroep en juridische procedures.
- De rol van de overheid is niet transparant, vooral in relatie tot de convenantpartners: zowel mede convenantpartner (dus een van de groep) als ook als financier richtinggevend/besluitvormend (dus boven de groep).
- De financiering van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten na 2011, als de huidige financiering van het Kenniscentrum EVC eindigt.
- Er zijn meerdere beoordelende organisaties. Er zit ruimte in het beoordelingskader dat de beoordelende organisaties hanteren, en er is –daardoor- variatie in de werkwijzen waardoor er verschillen in de beoordelingen kunnen ontstaan, die kunnen resulteren in ongewenste kwaliteitsverschillen tussen EVC-aanbieders.

Ruim voor april 2011 moet duidelijk zijn op welke wijze de kwaliteit van EVC-trajecten geborgd kan blijven en wie daarvoor verantwoordelijk wordt. Dat is noodzakelijk vanwege de bescherming van de gebruiker van EVC-trajecten (levert dit EVC-traject mij het gewenste resultaat: een ErVaringsCertificaat dat maatschappelijk effect heeft?), voor de beschikbaarstelling van de fiscale faciliteit (stimuleert de faciliteit wel de goede EVC-trajecten?) en voor de uitvoerder van EVC-trajecten (de EVC aanbieder die momenteel veel tijd en geld investeert om een kwalitatief goede EVC procedure te organiseren).

Hans Koole B.V. is door het Kenniscentrum EVC gevraagd ondersteuning te bieden bij het schetsen van een nieuw systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. De aanvankelijke vraagstelling is door convenantpartners uitgebreid. Naast het schetsen van de contouren van een aangepast kwaliteitsborgingssysteem, waarin voor voornoemde kwesties een oplossing is gevonden, gaat het ook om het evalueren en eventueel uitbreiden van de intenties van de

---

¹ De bedoelde partijen zijn tevens de ondertekenaars van het convenant “Een kwaliteitscode voor EVC”: Stichting van de Arbeid, Colo, CWI, HBO-Raad, MBO Raad, AOC-Raad, Open Universiteit, Paepon en de ministeries van OCW en SZW. Later is de NVE toegetreden.

convenantpartners bij EVC en de houdbaarheid van de Kwaliteitscode EVC.

Leeswijzer.

In hoofdstuk 2 staat de vraagstelling en de gevolgde aanpak van het onderzoek beschreven. De bevindingen van de gesprekken met de bestuurders van de convenantpartijen staan in hoofdstuk 3. In het volgende hoofdstuk staan de hoofdpunten van de twee vergaderingen met convenantpartners. De conclusies staan in hoofdstuk 5. Aanbevelingen en advies in hoofdstuk 6.

2. Vraagstelling en gevolgde aanpak van het onderzoek

In het onderzoekstraject is gekeken naar drie onderdelen, die onderling nauw met elkaar samenhangen.

1. Het huidige convenant:
Worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant aangepast worden?
2. De Kwaliteitscode EVC:
Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?
3. Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten:
Voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partij(en) dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

In de maanden augustus tot en met oktober 2009 zijn er gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de convenantpartijen op bestuurlijk niveau. Deze gesprekken zijn gevoerd aan de hand van drie vragen die van te voren aan de deelnemers was toegezonden. In bijlage 1 is een overzicht van de deelnemers aan de gesprekken opgenomen. In dezelfde bijlage is de uitnodigingsbrief aan de deelnemers opgenomen.

Esther Murre van het Kenniscentrum EVC verzorgde de verslaglegging van de gesprekken. De deelnemers aan de gesprekken zijn in de gelegenheid gesteld om hun reactie op de conceptverslagen te geven. In bijlage 2 zijn de geaccordeerde verslagen opgenomen.

De bevindingen van de gesprekken zijn gepresenteerd in een tweetal convenantpartneroverleggen. In deze overleggen zijn de bevindingen besproken. Tevens zijn enkele modellen aan de orde geweest, die als uitgangspunt zouden kunnen dienen voor een gedragen systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

3. Bevindingen gesprekken bestuurders convenantpartijen

In zijn algemeenheid hadden de gesprekken een open en constructief karakter, waarbij een duidelijke intentie aanwezig was om EVC en de kwaliteit ervan verder te brengen.

Geen van de gesprekspartners stelde het bestaansrecht van EVC als zinvol instrument ter discussie. Integendeel, EVC wordt door alle gesprekspartners gezien als een zinvol instrument in het kader van de ontwikkeling van (school)loopbaan.

Bij het beschrijven van de bevindingen worden de drie vragen die aan de orde zijn geweest in de gesprekken met de bestuurders als leidraad genomen.

3.1 Het huidige convenant: Worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant aangepast worden?

In de gesprekken zijn de twee onderdelen in de vraag onderscheiden. Eerst is stilgestaan bij de in het convenant opgenomen intenties en daarna is ingegaan op de definitie van EVC?

3.1.1 Wat staat er in het huidige convenant over de intenties?

In het huidige convenant staan weinig intenties. Het convenant is gericht op het gaan gebruiken van de EVC-Code en het bevorderen van de kwaliteit. Dat wordt van belang geacht vanwege het kunnen realiseren van de Lissabondoelstellingen. EVC is een van middelen om die doelen te bereiken.

Een belangrijke functie van het convenant is ook dat het fungeerde en nog steeds fungeert als bundeling van partijen om met EVC aan de slag te gaan.

In het convenant staan wel duidelijk de doelen verwoord waaraan de EVC-Code en de invoering van EVC een bijdrage leveren. Deze doelen zijn:

- a. Het meer toegankelijk maken van EVC. Duidelijk maken wat EVC is en hoe EVC moet worden aangeboden.
- b. Zorgen voor transparantie. EVC-procedures kunnen beter met elkaar worden vergeleken.
- c. Vergelijkbaarheid en het bevorderen van civiel effect.

3.1.2 Hoe beoordelen de convenantpartners de intenties in het huidige convenant?

Alle convenantpartners geven aan dat er niets mis is met de huidige intenties die in het convenant beschreven staan. Deze kunnen gehandhaafd blijven. Ook onderkennen de meeste gesprekspartners het belang van de functie van het convenant als bundeling van partijen.

Naar de toekomst toe zien partijen dat het noodzakelijk is om nog eens scherp te kijken naar wie als convenantpartner kan fungeren. Daarover wordt uitgebreid ingegaan verderop in het advies als het kwaliteitsborgingsysteem behandeld wordt.

Het convenant moet daarnaast ook aangepast en aangescherpt worden. In het nieuwe convenant moeten de contouren beschreven worden van het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem. Dat is van belang omdat alle convenantpartners dan zich daaraan committeren.

De HBO-Raad sluit niet uit dat een nieuw convenant noodzakelijk is, maar wil zich daar op voorhand niet op vastleggen. Dit heeft te maken met hun opvatting over de rol van de overheid in het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten. Ook de MBO Raad en de AOC Raad zijn van mening dat de overheid een specifieke rol in het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten dient te vervullen. Ze hebben nog geen mening over de noodzaak van een nieuw convenant. Wel moeten er op een of andere manier afspraken met de overheid worden vastgelegd.

De gesprekspartners plaatsen EVC over het algemeen in het bredere kader van het Leven Lang Leren (of Lang Leven Leren). EVC is een belangrijk instrument om een Leven Lang Leren te bevorderen. Als er sprake is van een convenant zou een Leven Lang Leren daarin als kader een plaats moeten krijgen.

In dat kader leggen de verschillende gesprekspartners wel andere accenten. De onderwijsorganisaties (Open Universiteit, MBO Raad, HBO-Raad) koppelen, hoewel een EVC-traject op zich zelf staand is, het wel aan het vervolgtraject in het onderwijs. Daarmee wordt EVC beschouwd als vooral óók een onderwijsinstrument.

Andere organisaties (COLO, Stichting van de Arbeid, UWV) leggen het accent meer op de functie van EVC op de arbeidsmarkt en vinden het gebruik van EVC nu teveel een onderwijsinstrument. Die –in hun ogen- onevenwichtigheid moet in het nieuwe

kwaliteitsborgingssysteem worden rechtgetrokken. ErVaringsCertificaten moeten op de arbeidsmarkt een op zich zelf staande waarde hebben, die maatschappelijk effect heeft. De overheid legt geen accenten, maar ziet EVC bruikbaar in zowel een schoolloopbaantraject als een (vervolg)stap op de arbeidsmarkt.

3.1.3 Wat staat er in het convenant over de definitie van EVC?

In de code wordt EVC gedefinieerd als het *Erkennen van Verworven Competenties*. Hierbij wordt *Erkennen* omschreven als het op grond van een onafhankelijke beoordeling verlenen van civiel effect aan competenties. Onder *Verworven* moet verstaan worden: alle competenties die een individu zich eigen heeft gemaakt, ongeacht de leervorm. En *Competenties* zijn de ontwikkelbare vermogens van mensen om in voorkomende situaties op adequate, doelbewuste en gemotiveerde wijze proces- en resultaatgericht te handelen. Een *EVC-procedure* omvat alle activiteiten om EVC conform de EVC-Code uit te voeren. EVC procedures zijn variabel van opbouw en afgestemd op de omgeving waarin ze worden uitgevoerd. Elke EVC-procedure leidt tot een EVC-rapportage. Tot slot beschrijft de EVC-Code een *EVC-rapportage* als een document waarin het resultaat van een EVC-procedure is vastgelegd. De EVC-rapportage beschrijft welke competenties de deelnemer heeft in vergelijking met de gehanteerde standaard. De naamgeving van EVC-rapportage is in 2008 veranderd in ErVaringsCertificaat.

3.1.4 Hoe definiëren de convenantpartijen op dit moment EVC?

Alle gesprekspartners definiëren EVC nog op dezelfde manier als in de EVC-Code verwoord. Hierbij is expliciet aangegeven dat een EVC-traject een op zichzelf staande activiteit is. Het resultaat, het ErVaringsCertificaat, **kan** benut worden voor diverse doelen: een vervolgetraject gericht op het behalen van een diploma of gericht op een (vervolg)stap in de arbeidsloopbaan. De benutting van ErVaringsCertificaten en het optimaliseren van het gebruik van ErVaringsCertificaten in (school)loopbaantrajecten vallen buiten het bestek van dit onderzoek. Wel doen verschillende gesprekspartners de suggestie om een in eventueel vernieuwd convenant aandacht te besteden aan de rol van de verschillende partijen bij het optimaliseren van de benutting. In het gebruik van ErVaringsCertificaten ligt immers een maat besloten voor het maatschappelijk effect ervan.

3.2 De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

3.2.1 Wat behelst de huidige Kwaliteitscode EVC?

De EVC Code bestaat uit 5 onderdelen:

a. Het doel van EVC is het zichtbaar maken, waarderen en erkennen van individuele competenties.

Toelichting: Het erkennen van verworven competenties heeft een waarde in zichzelf en draagt bij aan employability. EVC leidt in veel gevallen tot verdere loopbaanontwikkeling.

b. EVC beantwoordt aan de behoefte van het individu. Rechten en afspraken met EVC biedende organisaties zijn duidelijk verwoord en geborgd.

c. Procedures en instrumenten zijn betrouwbaar en gebaseerd op goede standaarden.

Toelichting: Vertrouwen is hierbij het sleutelbegrip. Vertrouwen heeft te maken met goedgedefinieerde standaarden, civiel effect en duidelijke informatie over de manier waarop assessments worden uitgevoerd en op basis van welke argumenten conclusies zijn getrokken.

d. Assessoren en begeleiders zijn competent, onpartijdig en onafhankelijk.

Toelichting: Onpartijdigheid en onafhankelijkheid zijn cruciale factoren binnen de beoordeling en zijn ingebed in de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken

assessoren. Het is van groot belang om onnodige vermenging van rollen te voorkomen. Onpartijdigheid kan versterkt worden door trainingen en door deel te nemen aan lerende netwerken.

e. De kwaliteit van EVC-procedures is geborgd en wordt continu verbeterd.

Toelichting: De kwaliteit van de EVC-procedure en het bij de procedure gehanteerde instrumentarium zijn geborgd. Er vinden regelmatig evaluaties plaats. De resultaten worden verwerkt in verbeteracties.

3.2.2 Het beoordelen de convenantpartijen de kwaliteitscode?

Over deze vraag werd tijdens de gesprekken het kortst gesproken. Iedereen is van mening dat de huidige EVC Code voldoet. Discussies die in het convenantpartneroverleg gevoerd werden gingen niet over de code als zodanig, maar over de operationalisatie en regels voor de toepassing ervan, zoals de normtekst en het register.

Hierbij werd door een enkele gesprekspartner de zorg uitgesproken dat de laatste anderhalf tot twee jaar de operationalisatie van de EVC Code steeds verfijnder werd, met als groot risico dat het voldoen aan de vereisten een te grote bureaucratische exercitie vereist met navenant hogere kosten, wat negatief uitwerkt op het gebruik van EVC.

3.3 Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partij(en) dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

3.3.1 Wat behelst het huidige systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten?

Er is geen blanco situatie rond EVC-trajecten. Gedurende ongeveer 10 jaar is EVC uitgegroeid van kansrijk instrument tot een instrument dat meer en meer gebruikt wordt. De huidige situatie fungeerde in de gesprekken als belangrijke referentie om een oordeel uit te spreken over een de (her)inrichting van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Met betrekking tot de kwaliteitsborging zijn op dit moment de volgende partijen betrokken.

1. Het Ministerie van OCW, de Projectdirectie Leren&Werken, als opdrachtgever
2. Het Kenniscentrum EVC als projectorganisatie en opdrachtnemer (formeel Stichting Cinop voor het projectmanagement)
3. De convenantpartners die het convenant “Een Kwaliteitscode voor EVC” ondertekenden.
4. Een adviesraad van het Kenniscentrum EVC.
5. Beoordelende organisaties die toezicht houden op de Kwaliteitscode EVC bij EVC aanbieders
6. EVC aanbieders die EVC procedures volgens de Kwaliteitscode EVC uitvoeren.

Ministerie van OCW, Projectdirectie Leren & Werken (PLW)

Sinds 2005 is PLW opdrachtverstrekker van de opdracht Kenniscentrum EVC. De huidige en tevens laatste projectperiode loopt vanaf april 2008 tot april 2011. De rol van PLW is tweërlei, enerzijds zijn zij opdrachtgever en geldverstrekker, anderzijds zijn zij medeondertekenaar van het convenant, dus convenantpartner. Op deze manier is hun betrokkenheid bij de kwaliteitsborging groot. Als opdrachtgever en geldverstrekker hebben zij een richtinggevende rol bij de kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

Tevens is PLW convenantpartner en in dat kader gelijk aan de andere partijen die het convenant ondertekenden. In het kader van transparantie over verantwoordelijkheden is

dit niet wenselijk: er kan de situatie ontstaan dat de convenantpartners iets adviseren waartegen het ministerie een tegenovergesteld besluit wil nemen.

Het Kenniscentrum EVC

Sinds de start van het Kenniscentrum EVC in 2001 is zij een projectorganisatie. Dat betekent dat het Kenniscentrum EVC in haar huidige vorm geen rechtsvorm heeft. Het projectmanagement ligt bij de Stichting Cinop.

Het Kenniscentrum EVC voert de opdracht uit conform de afspraken die gemaakt zijn met PLW. Het project is in zijn geheel gefinancierd door PLW, dat wil zeggen dat de out-of-pocketkosten van het Kenniscentrum EVC betaald worden door PLW.

De convenantpartners

Eind 2007 ondertekenden de convenantpartijen Stichting van de Arbeid, Colo, CWI, HBO-Raad, MBO Raad, AOC Raad, Open Universiteit Nederland en Paepon en Ministerie van OCW en SZW het convenant "Een Kwaliteitscode voor EVC". De Nederlandse Vereniging voor Examens (NVE) heeft zich later, na een positief besluit van de convenantpartners, aangesloten.

In het convenant staat de rol van de partijen omschreven als: 'zij zullen het gebruik van EVC en de EVC Code bij hun achterban bevorderen'. De convenantpartijen hebben naast deze rol andere taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die verderop staan uitgesplitst. Zij zijn geen formeel orgaan.

De personele inzet van overleggen en activiteiten in eigen sector wordt door iedere convenantpartners zelf gedragen. Hier ontvangen zij geen geldelijke bijdrage voor.

Huidige verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden Kenniscentrum EVC en de convenantpartners

1. Op-, bij- en vaststellen en beleidsvorming van Kwaliteitscode EVC voor aanbieders.

Kenniscentrum EVC: stelt onderzoeksopzet van evaluatie Kwaliteitscode EVC op en voert uit. Zij rapporteren dit aan convenantpartners.

Zij adviseren convenantpartners over inhoud convenant en zorgen voor secretariaat.

Convenantpartners: besluiten over de wijze van evaluatie EVC code en adviseren over de inhoud naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek.

Zij besluiten over de inhoud van de Kwaliteitscode EVC, het convenant en de toelating of verwijdering van convenantpartners.

2. Accreditatie van EVC aanbieders, op basis van advies van beoordelende organisaties

Kenniscentrum EVC: toetst marginaal het rapport van beoordelende organisaties, signaleert de verschillen tussen beoordelende organisaties, erkent EVC aanbieders, communiceert met en informeert EVC aanbieders, verzorgt secretariaat en beheert het EVC register.

Convenantpartners: geen nadrukkelijke rol

3. Op- bij- en vaststellen en beleidsvorming van toezichtskader van beoordelende organisaties

Kenniscentrum EVC: stelt onderzoeksopzet van evaluatie normering op en voert uit. Zij rapporteren dit aan convenantpartners en zorgen voor secretariaat.

Convenantpartners: besluiten over de wijze van evaluatie van normering en besluiten over de inhoud van het toezichtskader (de normering) naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek.

4. **Aanvragen en verkrijgen van de status erkend beoordelende organisatie**

Kenniscentrum EVC: geeft voorlichting aan beoordelende organisaties over de wijze van aanvraag om status te verkrijgen, verzorgt de correspondentie namens convenantpartners, schrijft een advies aan convenantpartners op basis van aanvraag en verzorgt en publiceert op de website de erkende beoordelende organisaties

Convenantpartners: besluiten of beoordelende organisatie kan worden toegelaten en status ‘erkend’ krijgt. Is bevoegd om beoordelende organisaties hun status ‘erkend’ af te nemen

5. **Benutten en bevorderen van EVC**

PLW: geeft –in samenspraak met het Kenniscentrum EVC- voorlichting aan onderwijs, bedrijfsleven, re-integratiebranche, aan individuen (telefonisch), verzorgen presentaties op beurzen, congressen of anderszins.

Convenantpartners: stimuleren hun achterban door informatie te geven en zo nodig bijeenkomsten te organiseren. In het bijzonder het ministerie van OCW: zij stimuleert middels grote overheidscampagnes via spotjes op tv en radio, door gelden beschikbaar te stellen en door accounthouders een actieve bijdrage te laten leveren in de leerwerkloketten.

Adviesraad

De Adviesraad is een platform dat adviseert aan PLW. De leden komen grotendeels uit dezelfde organisaties als de convenantpartijen. Daarnaast zijn er enkele op grond van hun expertise deelnemer. De Adviesraad heeft als rol om twee keer per jaar een advies uit te brengen aan “EVC Nederland” over de implementatie en ontwikkelingen rondom EVC. Dit vindt plaats middels een gesprek met PLW. Het Kenniscentrum EVC heeft hier een faciliterende rol.

Beoordelende organisaties

Momenteel hebben 7 beoordelende organisaties de status ‘erkend’. Dat zijn de Inspectie van Onderwijs, Hobeon, NQA, Certiked-VBI, Examenkamer, KCE en Kiwa. Zij beoordelen de EVC aanbieders of zij hun EVC procedures uitvoeren conform de Kwaliteitscode EVC. Deze beoordeling voeren zij uit op basis van de normering zoals deze in februari 2008 is vastgesteld.

De Inspectie van Onderwijs zal alleen in najaar 2009 het MBO nog beoordelen. Daarna zullen de overige beoordelende organisatie de beoordeling van het MBO op zich nemen en trekt de Inspectie zich terug als erkend beoordelende organisatie. Zij zal in haar wettelijke taak als toezichthouder op het MBO EVC nog wel tegen komen wanneer een ErVaringsCertificaat heeft geleid tot verzilvering bij een MBO-instelling.

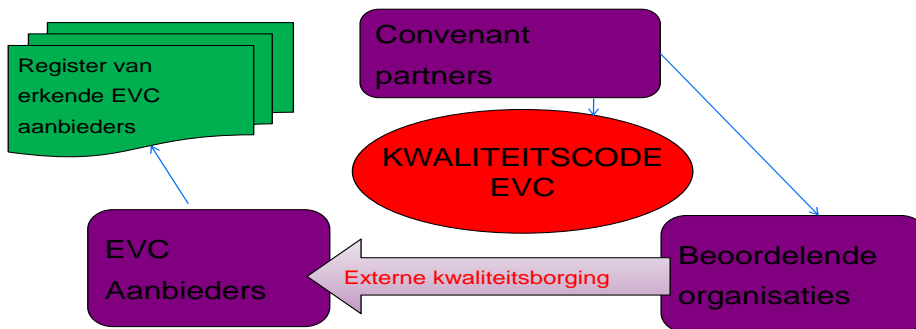
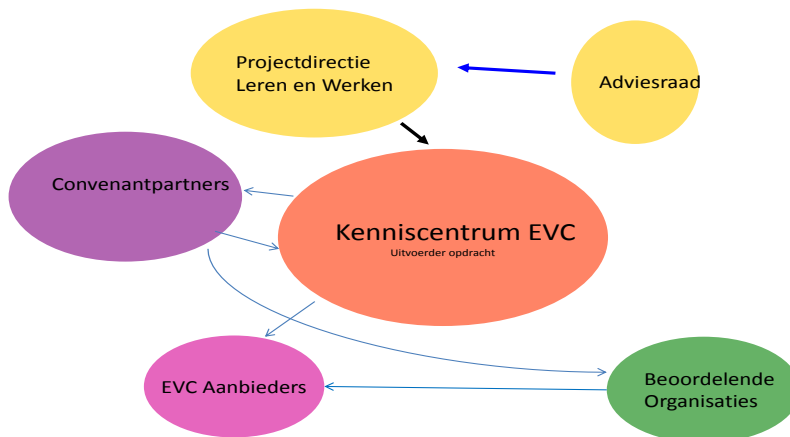
EVC aanbieders

Op basis van de Kwaliteitscode EVC voeren de EVC aanbieders de EVC procedures uit voor hun deelnemers. Zij zijn een belangrijke groep die inmiddels bestaat uit circa 106 aanbieders met ruim 1000 procedures die erkend en voorlopig erkend zijn en een plaats

hebben in het EVC register. Naast het uitvoeren van EVC procedures hebben zij in de huidige situatie ook een belangrijke signalerende functie als het gaat over het gebruik en toepassen van de ontwikkelde documenten die met EVC gemeoid zijn. Te denken hierbij valt aan feedback op de Kwaliteitscode EVC, de normering en met name op de inhoud van het ErVaringsCertificaat.

In onderstaande figuren is het bovenstaande nog eens visueel weergegeven.

Weergave huidige situatie

3.3.2 Hoe beoordelen convenantspartijen het huidige systeem?

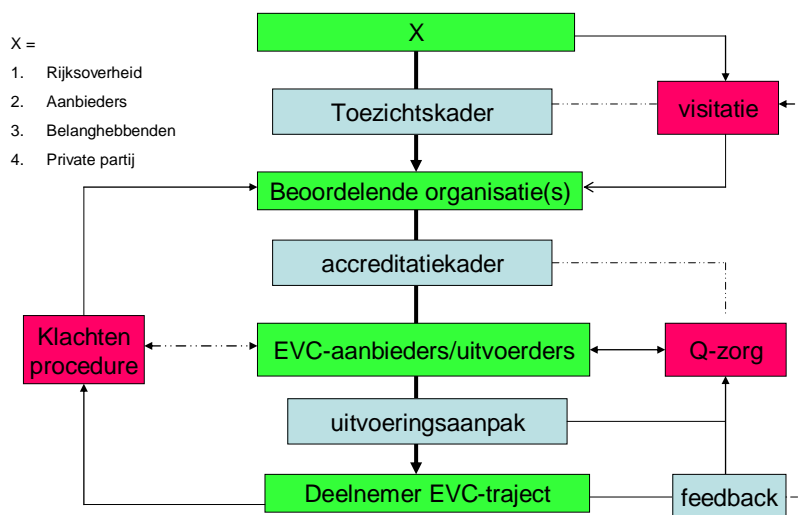
Door enkele gesprekspartners (MBO –HBO-Raad) werd expliciet aangegeven dat zij een open gesprek wilden aangaan zonder beperking in mogelijke oplossingsrichtingen. De zin in de uitnodigingsbrief voor het gesprek *“De overheid heeft aangegeven in principe te streven naar een privaat stelsel van kwaliteitsborging en blijft inzetten op EVC als een belangrijk instrument in de loopbaanontwikkeling van mensen.”* beschouwden zij als een opvatting van

de overheid, maar niet als richtinggevend voor hun inbreng. In feite hebben alle gesprekspartners zich zo opgesteld en zijn er dus meer mogelijkheden verkend dan alleen de vormgeving van een privaat stelsel van kwaliteitsborging.

Alle gesprekspartners zijn van mening dat het huidige systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten aanpassing behoeft. Vooral is het noodzakelijk dat rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen verduidelijkt moeten worden.

In alle gesprekken is de beantwoording van de vraag gedaan aan de hand van een model voor kwaliteitsborging van EVC-trajecten, dat op hoofdlijnen overeenkomt met het model dat tijdens het convenantpartnersoverleg van 20 april 2009 is gepresenteerd.

Model voor kwaliteitsborging EVC-trajecten

In de gesprekken is nadrukkelijk stilgestaan bij het eigenaarschap van het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten, de financiering ervan en de mate van betrokkenheid van diverse actoren bij (onderdelen van) het kwaliteitsborgingssysteem.

3.3.2.1 Waarover eens?

Uit de gesprekken bleek dat de convenantpartners het op de volgende punten (grotendeels) met elkaar eens zijn.

- Context

In algemene zin zijn partijen met elkaar van mening dat EVC een belangrijk instrument is in het kader van een Leven Lang Leren, of lang leve leren, zoals de Open Universiteit het noemde. EVC is een van de instrumenten om dat te bevorderen en dient in zijn aanpak en resultaat robuust en betrouwbaar te zijn.

- Model

De gesprekspartners onderschrijven op hoofdlijnen het model van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten, zoals dat in de gesprekken voorgelegd werd.

- Apart orgaan

De gesprekspartners zijn het er allemaal over eens dat het noodzakelijk is dat er een apart orgaan komt die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het kwaliteitsborgingsysteem. De taken van dit orgaan zijn beschreven in een toezichtskader en, zo nodig in het accreditatiekader. Deze taken zijn in ieder geval de volgende.

- Het verstrekken van licenties aan de beoordelende organisatie(s).
- Het op basis van het advies van de beoordelende organisatie wel of niet erkennen van een EVC-aanbieder.
- Het bijhouden van een register van erkende beoordelende organisaties en EVC-aanbieders.
- Het afhandelen van bezwaar- en beroepsprocedures tegen beslissingen van het orgaan.

-Marktwerking

Volgens partijen die zich daar expliciet over hebben uitgesproken kan er op twee plaatsen marktwerking in het kwaliteitsborgingssysteem plaatsvinden. De eerste is bij het aantal beoordelende organisaties. Er is geen behoefte aan een beperking van het aantal beoordelende organisaties. Via een duidelijk programma van eisen zouden in beginsel alle organisaties die zich melden als beoordelende organisatie daarvoor in aanmerking komen. Het eerder bedoelde apart orgaan beoordeelt aan de hand van de vastgestelde criteria of de organisatie voldoet. De NVE heeft een afwijkende mening, en wil een beperking van het aantal beoordelende organisaties tot 1 per domein. Onderscheiden domeinen zijn het mbo, het hbo en de branche-opleidingen.

De tweede plek waar marktwerking toegelaten wordt, is bij de EVC-aanbieders. Net als bij de beoordelende organisatie kunnen alle organisaties die dat willen, zich aanmelden als EVC-aanbieder. Op grond van een beoordeling wordt de organisatie wel of niet toegelaten als erkend EVC-aanbieder.

-Eenduidige criteria en regels

In het verlengde van dit punt zijn gesprekspartners het erover eens dat de criteria om te voldoen als beoordelende organisatie dan wel EVC-aanbieder niet voor meerdere uitleggen vatbaar moeten zijn. Beoordelingen door verschillende organisaties moeten leiden tot eenzelfde resultaat. Gelet op de ervaringen tot nu toe ligt het voor de hand dat de huidige criteria nog eens tegen het licht worden gehouden.

- Rol overheid

De gesprekspartners zijn het er allen over eens dat de overheid een cruciale rol heeft bij het (tot stand brengen van een) kwaliteitsborgingssysteem voor EVC-trajecten. Deze eensgezindheid geldt alleen voor de korte termijn, dus bij het tot stand brengen van een duurzaam systeem. Voor de langere termijn, als er sprake is van een structureel kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten, hebben de gesprekspartners diverse perspectieven (zie hierna).

- Overgangsfase

Een structurele en goed ingebedde kwaliteitsborgingsstructuur voor EVC-trajecten, dat een garantie is dat ErVaringsCertificaten een groot maatschappelijk effect hebben, is niet op korte te realiseren. Bij het vormgeven van een nieuw kwaliteitsborgingssysteem voor EVC moet dus onderscheid gemaakt worden in een overgangsfase en een structurele fase. Alle partijen zien in de overgangsfase een duidelijke rol voor overheid als financier van het kwaliteitsborgingssysteem voor EVC-trajecten.

3.3.2.2 Waar verschil van inzicht?

De verschillen tussen de gesprekspartners zit vooral op het onderwerp eigenaarschap en de daarmee samenhangende zeggenschap van de diverse betrokken partijen bij de kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

a. Eigenaarschap kwaliteitsborging

Er zijn in de gesprekken diverse varianten genoemd. Ze kunnen onderscheiden in varianten die geworteld zijn in het private of publieke domein.

- publiek domein

De overheid is eigenaar van de kwaliteitsborging EVC-trajecten, in die zin dat de overheid moet regelen dat er een systeem van kwaliteitsborging EVC-trajecten tot stand komt. Volgens de onderwijsorganisaties dient de overheid ordenend op te treden, door een apart orgaan in het leven te roepen, die de kwaliteitsborging van EVC-trajecten als taak heeft.

De HBO-Raad beschouwt de overheid als verantwoordelijk voor het stelsel van EVC. Dat moet in een wettelijke regel vastgelegd worden. Door verantwoordelijkheid te nemen verstrekt de overheid legitimiteit aan het kwaliteitsborgingssysteem. Uiteindelijk is het de overheid die de toezichtskaders die het apart orgaan, in de ogen van de HBO-Raad dient dat een ZBO of een overheidscommissie te zijn, moet hanteren vaststelt.

Minder vergaand, maar wel in dezelfde lijn redenerend zijn de MBO Raad en de AOC Raad van mening dat alleen de overheid er voor kan zorgen dat er een level playing field ontstaat voor beoordelende organisaties en aanbieders van EVC-trajecten. Hiertoe moet de overheid de verantwoordelijkheid nemen daar een apart onafhankelijk orgaan (een EVC-autoriteit) met eigen bevoegdheden voor in het leven te roepen.

De Open Universiteit vindt in afwijking van de HBO-, MBO- en AOC Raad dat de op te richten Stichting van het Onderwijs de rol van apart orgaan zou kunnen vervullen. Deze stichting zou daartoe wel door de overheid moeten worden aangewezen, waarmee het publieke status krijgt.

De Stichting van de Arbeid maakt publiek of privaat eigenaarschap afhankelijk van de in de EVC-procedures gehanteerde standaarden. Voor EVC-trajecten waarbij de standaard ontleend is aan het overheidserkende onderwijs dient de overheid de verantwoordelijke te zijn. De Stichting van de Arbeid doet verder geen uitspraken over de vormgeving van de kwaliteitsborging in het publieke domein.

De NVE plaatst de kwaliteitsborging ook in het publieke domein, omdat op die manier de status en de legitimiteit (ook in internationaal verband) van EVC vergroot wordt. De benaderingswijze van de NVE komt nagenoeg overeen met die van de HBO-Raad. Ook de NVE pleit voor een ZBO of een college dat als apart orgaan fungeert en ook pleit zij er voor dat de overheid de kaders waarbinnen het apart orgaan mag handelen wordt bepaald door de overheid, mede op basis van advies van een in te stellen Raad van Advies.

- privaat domein

In de gesprekken zijn de volgende varianten genoemd.

i. De convenantpartijen zijn gezamenlijk eigenaar zijn van het systeem van kwaliteitsborging.

Dit model wordt voorgesteld door Paepon, UWV en COLO. Op basis van afspraken in een nieuw convenant richten zij een rechtspersoon (stichting) op, die de uitvoering van de kwaliteitsbewaking binnen de vastgestelde kaders ter hand neemt. Er zit een nuance verschil in de benadering van de drie partijen. Paepon vindt dat de stichting onafhankelijk moet zijn.

Convenantpartijen hebben wel het recht van voordacht, maar bestuursleden participeren zonder last en ruggespraak. Vaststelling en aanpassingen van de uitvoeringskaders moeten evenwel door de convenantpartijen goedgekeurd worden. UWV vindt dat de bestuursleden van de stichting participeren met last en ruggespraak, opdat betrokkenheid gegarandeerd is. UWV is van mening dat als EVC goed verankerd is, convenantpartners uit het bestuur van de stichting kunnen treden die dan volledig onafhankelijk kan functioneren. UWV is overigens van mening dat als de overheid de financiering van de kwaliteitsborging voor haar rekening neemt, zij (en de andere convenantpartijen) geen bestuurlijke betrokkenheid meer hoeft hebben. Dan komt de kwaliteitsborging de facto in het publieke domein te liggen.

Colo vindt dat de bestuursleden van de rechtspersoon, waarover Colo nog geen mening heeft uitgesproken, benoemd worden vanuit de convenantpartijen. Het bestuurslid dient voldoende mandaat te hebben om de rechtspersoon zijn werk te kunnen laten doen. Overigens is Colo van mening dat de overheid een belangrijke rol vervult. De overheid is convenantpartij en heeft bij conflict tussen convenantpartijen een beslissende stem.

ii. De afnemers en aanbieders van EVC-trajecten

Deze variant is door PLW voorgesteld als eindplaatje. Afnemers en aanbieders van EVC-trajecten richten gezamenlijk een stichting op, die relatief zelfstandig kan opereren. De stichting zorgt zelf voor de kaders en andere regels mbt de kwaliteitsborging, die uiteraard in hun uitwerking het vertrouwen hebben van andere belanghebbenden, zoals de overheid.

iii. De arbeidsmarkt is eigenaar

De Stichting van de Arbeid is van mening dat sociale partners gezamenlijk de eigenaar van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten zijn als deze leiden tot een (gedeeltelijke) branche-erkenning. Sociale partners richten voor de uitvoering een aparte stichting op waarvoor zij bestuurlijk verantwoordelijk zijn. Deze stichting stelt ook de kaders vast waarbinnen de kwaliteitsborging plaatsvindt. Van belang is dat er een relatie wordt gelegd met de formele kwalificatiestructuren.

b. Vormgeving apart orgaan

De vormgeving van het in te stellen apart orgaan is een rechtspersoon, daarover zijn partijen het eens. Verschil van inzicht bestaat er over de verantwoordelijkheid die de overheid dient te spelen. En dat hangt af van de positionering van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten in het publieke of private domein.

Bij de keuze voor het publieke domein draagt de overheid er zorg voor dat er een aparte rechtspersoon in het leven wordt geroepen of wordt aangewezen, die de kwaliteitsbewaking van EVC-trajecten voor zijn rekening neemt. MBO Raad en AOC Raad noemen dit een EVC-autoriteit en verwijzen daarbij naar de NVAO als voorbeeld. Ook de HBO-Raad denkt dan aan onafhankelijke rechtspersoon, zij noemt het een onafhankelijke toezichthouder. De NVE spreekt van een College EVC. En de Open Universiteit vindt dat de op te richten Stichting van het Onderwijs hiervoor in beeld moet zijn.

De bestuursleden van de rechtspersoon worden benoemd door de overheid, die daarvoor de relevante partijen hoort. De HBO-Raad noemt expliciet de Stichting van de Arbeid en de Stichting van het Onderwijs. De Open Universiteit legt de verantwoordelijkheid voor de benoeming van bestuursleden bij de Stichting van het Onderwijs.

Gemeenschappelijk is dat de rechtspersoon een basis heeft in wet- en regelgeving. Hierin is bepaald wat de taken en bevoegdheden zijn en welke rol de overheid speelt tov de rechtspersoon.

Als er gekozen wordt voor het private domein dan is (ook) de stichting als rechtspersoon in

beeld. Niet de overheid neemt het initiatief tot oprichting, maar de convenantpartijen. PLW geeft aan dat in een convenant afgesproken moet worden dat aanbieders en vrager van EVC-trajecten het initiatief moeten nemen voor de oprichting van een stichting, die relatief zelfstandig kan werken. Volgens Paepon hebben de convenantpartijen het recht van voordracht van bestuursleden, de stichting zelf werkt onafhankelijk. COLO spreekt zich daar nog niet over uit. UWV onderscheidt een overgangsfase en een eindplaatje. In de overgangsfase doen convenantpartijen een voordracht, waarbij het bestuurslid met last en ruggespraak functioneert. In het eindplaatje is er sprake van een autonoom functionerende organisatie, waar convenantpartijen geen bemoeienis mee hebben. De Stichting van de Arbeid wijkt hier van af door te stellen dat zij de constituerende organisatie is van de op te richten stichting die de kwaliteitsborging verzorgt van EVC-trajecten die leiden tot een (gedeeltelijke) branche-erkenning.

c. Zeggenschap / betrokkenheid

Alle partijen zijn het er over eens dat het apart orgaan voldoende speelruimte moet hebben om te kunnen handelen. Als de spelregels duidelijk zijn, is er geen behoefte aan directe zeggenschap over de uitvoering door het aparte orgaan.

Verschil van inzicht bestaat er over de zeggenschap over de kaders waarbinnen het aparte orgaan moet handelen. Paepon, COLO, UWV, Stichting van de Arbeid zijn van mening dat de zeggenschap daarover bij de convenantpartners ligt of bij het bestuur van het apart orgaan. Het opstellen en wijzigen van toezichtskaders, regels rond het aanwijzen van beoordelende organisaties c.q. EVC-aanbieders, etc. moeten dus de goedkeuring hebben van de convenantpartijen. De Stichting van de Arbeid tekent daarbij aan dat –vanwege politiek-strategische overwegingen mbt een Leven Lang Leren- wenselijk is dat de overheid (bij voorkeur SZW) advies moet worden gevraagd over vaststellen en wijzigen van de kaders waarin EVC zijn beslag moet krijgen.

Bij de positionering van het kwaliteitsborgingssysteem in het publieke domein ligt dat anders. De eindverantwoordelijkheid voor de kaders ligt bij de overheid, die wel advies vraagt / kan vragen aan de relevante partijen. Convenantpartners moeten juist geen bestuurlijke verantwoordelijkheid krijgen. De NVE is voorstander van de instelling van een Raad van Advies, die o.a. tot taak heeft de maatschappelijke relevantie van EVC-trajecten te erkennen en uit te dragen.

Door een aantal organisaties (UWV, Stichting van de Arbeid, Colo) is aangegeven dat door de grotere numerieke aanwezigheid van onderwijsorganisaties het accent in het huidige overleg van convenantpartijen te veel ligt op de onderwijsinvalshoek en dat daardoor de arbeidsmarktinvallshoek ondergesneeuwd raakt. Suggesties om dit op te lossen zijn, al dan niet gecombineerd:

- . uitbreiding van convenantpartijen met bijv. ABU, BOA BOREA (vanuit UWV).
- . zeggenschapsverhoudingen tussen vertegenwoordigers van onderwijsorganisaties en arbeidsmarktorganisaties vastleggen. Onafhankelijk van het aantal partijen hebben onderwijs en arbeidsmarkt evenveel zeggenschap (50 -50), en dus veto-recht als het op beslissingen aankomt (vanuit Stichting van de Arbeid en Colo)

d. Financiering kwaliteitsborgingssysteem EVC-trajecten:

Voor de korte termijn zijn alle partijen het er over eens dat de overheid –vanwege zich nog manifesterend marktfalen en de noodzaak van kwalitatief goede EVC-trajecten- zorg moet dragen voor de financiering van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten.

De financiering van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten op de langere termijn hangt grotendeels samen met de opvatting over het belang dat de overheid zou moeten hebben

bij kwalitatief goede EVC-trajecten. Enkele partijen blijven van mening dat de overheid alle kosten voor het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten voor haar rekening moet nemen. Paepon beargumenteert dat vanuit het EQF en NQF, waaraan EVC gekoppeld moet zijn; COLO vanuit het algemeen belang. Anderen vinden dat er toegewerkt moet worden naar een fee-systematiek (PLW, UWV, Stichting van de Arbeid, MBO Raad, AOC Raad). Via een toeslag op elk EVC-traject, of voor elke licentie van beoordelende en EVC-aanbiedende organisaties worden de kosten gedekt van het kwaliteitsborgingssysteem. Een tussenvorm is dat de overheid voorziet in een basisfinanciering, die aangevuld wordt met fees (Open Universiteit, HBO-Raad, NVE)

e. Noodzaak convenant en wie dan convenantspartij?

Het convenant is een middel en geen doel op zich. De meeste partijen beschouwen een convenant als een handig instrument om gezamenlijk de contouren te schetsen en vooral ook draagvlak te creëren onder het belang van kwalitatief goede EVC-trajecten. Dat heeft zeker in de afgelopen jaren zo gewerkt. Nu breekt er voor EVC een nieuwe fase aan, van consolideren, verankeren en verder uitbreiden. Vooral de onderwijsorganisaties zien hier een belangrijke rol voor de overheid. Deze zal haar rol moeten pakken. Als een convenant daarbij een rol kan spelen, dan is dat akkoord, maar uiteindelijk zal er een wettelijke basis moeten komen. Als de overheid daartoe gebracht kan worden via een andere aanpak, bijvoorbeeld een brief of een advies, dan is het ook prima. Als de overheid haar rol niet pakt, dan hebben de onderwijsraden (HBO-, MBO- en AOC Raad) aangegeven voornemens te zijn zich terug te trekken.

Mocht er evenwel geopteerd worden voor een convenant, waarin de contouren van een nieuw kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten zijn beschreven, hetgeen door verschillende partijen wordt voorgestaan, dan is het van belang te kijken wie als convenantspartij mag optreden.

Partijen zijn het er over eens dat de vragers, vertegenwoordigd door Stichting van de Arbeid, en aanbieders van EVC-trajecten, vertegenwoordigd door HBO-, MBO- en AOC Raad en Paepon, in ieder geval als convenantspartij mogen optreden. Opmerkingen zijn gemaakt ten aanzien van de volgende organisaties.

- UWV:
De UWV wordt deels als overheid gezien. Zelf beschouwt de UWV zich als zelfstandig. Het is een grote afnemer van EVC-trajecten, die belang hecht aan goede EVC-trajecten. Als andere convenantspartijen de meerwaarde zien van de UWV als convenantpartij, dan ligt continuering voor de hand.
- Open Universiteit:
Omdat de Open Universiteit ook uitvoerder van EVC-trajecten, vinden verschillende partijen dat er geen plaats moet zijn voor de Open Universiteit als convenantspartij. De Open Universiteit geeft zelf aan dat het wenselijk is dat de VSNU convenantspartner wordt in plaats van de Open Universiteit.
- Overheid:
Het hangt af van de aard en inhoud van het convenant. Zelf ziet de overheid zich niet als convenantpartij, die de medeverantwoordelijkheid heeft voor de kwaliteit van EVC-trajecten. De Onderwijsraden vinden dat eigenlijk ook, maar vanuit een andere opvatting. De overheid moet leidend zijn bij de vormgeving van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten. COLO en Stichting van de Arbeid vinden dat de overheid convenantspartner moet zijn, vanwege het maatschappelijk belang. UWV vindt dat ook, in die zin dat het dan alleen geldt in de situatie dat de overheid niet de financier is van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten, anders treedt er rolverwarring op.

- COLO:
De Stichting van de Arbeid vindt dat de kenniscentra zich nu te veel opwerpen als aanbieder. Voorlichting geven en adviseren over EVC is nu geen reguliere taak van de kenniscentra. Dat zou het wel moeten zijn. Als deze scheiding van rollen heeft plaatsgevonden dan zou Colo convenantspartij kunnen zijn. Nu niet.
- NVE:
Er is geen directe link tussen examens en EVC.

Zoals eerder al opgemerkt zijn er door o.a. UWV, COLO, Stichting van de Arbeid ook opmerkingen gemaakt over de dominantie van de onderwijsorganisaties in het tot nu toe gebruikelijke overleg. Bij een eventueel nieuw convenant zouden de belangen van zowel onderwijs als arbeidsmarkt meer evenwichtig aan de orde moeten komen.

3.3.2.3 Overige opmerkingen

Door verschillende partijen zijn nog aanvullende opmerkingen gemaakt, die mogelijk van betekenis zijn voor het toekomstige systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

- Afstemming met toezicht op onderwijsinstellingen

Paepon geeft aan dat de rol van Onderwijsinspectie nader uitgekristalliseerd moet worden. Zij zouden een adviserende rol moeten krijgen bij het opstellen en herzien van de landelijke kaders. De reden hiervoor is dat voorkomen moet worden dat het toezicht op de beoordelende organisaties respectievelijk EVC-aanbieders 'haaks' komt te staan op het toezicht van het onderwijs. De HBO-Raad geeft aan dat het van belang is dat bevorderd wordt dat het EVC-kwaliteitsborgingssysteem aansluit op de in het onderwijs gangbare kwaliteitsborgingsystemen.

- Maatschappelijk effect ErVaringsCertificaat

De NVE vindt dat de naam ErVaringsCertificaat verwarrend werkt, omdat de term certificaat pretendeert een waarde op zich te hebben, terwijl de waarde van een ErVaringsCertificaat sterk afhankelijk is van wat er in staat en dat kan variëren in ieder certificaat. Dit is volgens de NVE van betekenis voor het maatschappelijk effect. Vooral voor het bedrijfsleven moet het klip en klaar zijn waar een ErVaringsCertificaat voor staat. Door de invoering van het ErVaringsProfiel (EVP) dreigt de verwarring alleen maar groter te worden.

- Fraudepreventie

Als ErVaringsCertificaten en ErVaringsProfielen hun maatschappelijk effect gaan krijgen, dan ligt fraude op de loer. Mensen zouden zonder dat een (gedeeltelijke) EVC-procedure is doorlopen, zelf een document kunnen maken of gebruiken dat als ErVaringsCertificaat of ErVaringsProfiel door moet gaan. De NVE noemt dit onderwerp en vindt dat in het nieuwe systeem van kwaliteitsborging ook aandacht moet zijn voor het voorkomen van fraude.

- Onafhankelijk voorzitter convenantpartijenoverleg

Als er een periodiek convenantpartijenoverleg is, waar Paepon en COLO vanuit gaan, dan is het wenselijk dat er een onafhankelijk voorzitter is.

- Benutting EVC

De benutting van EVC valt niet binnen het kader van dit onderzoek. Desalniettemin hebben enkele gesprekspartners daarover opmerkingen gemaakt. COLO vindt dat het noodzakelijk is

om in gesprek te gaan met de examencommissie(s) van onderwijsinstellingen teneinde te bevorderen dat de ErVaringsCertificaten op een zodanige manier gehanteerd worden dat het maatschappelijk effect van EVC-trajecten groter wordt.

PLW ziet bij een geprivatiseerd systeem van EVC, dat uiteraard kwalitatief hoogwaardig moet zijn, voor de overheid een duidelijke rol om via passende middelen het gebruik van EVC te stimuleren (denk bijvoorbeeld aan de huidige WVA en de EVC-maatregel bij het UWV). Paepon onderschrijft dat en vindt dat de overheid zich moet beperken tot het stimuleren van de benutting van EVC. De overheid moet geen nieuwe instrumenten ontwikkelen of stimuleren, waarover niet eerst met convenantpartners is gesproken. Ook de MBO- en AOC Raad vinden dat de overheid een stimulerende en voorlichtende rol heeft. Deze moet wel los staan van de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten.

- Feedback: onderdeel van de kwaliteitszorg van het systeem

Onderdeel van het systeem van kwaliteitsborging is dat er ook gekeken wordt naar de resultaten van het werk van de beoordelende organisaties en de EVC-aanbieders. NVE vindt dat de onafhankelijke visitatie een keer per jaar zou moeten plaatsvinden, waarbij ook steekproefsgewijs gekeken wordt naar de kwaliteit van de ErVaringsCertificaten. De Open Universiteit bepleit intervisie-achtige methoden om verschillen tussen beoordelende organisaties uiteindelijk weg te werpen dan wel te kunnen bepalen wat voldoende of onvoldoende is.

De HBO-Raad vindt verschillen tussen beoordelende organisaties niet erg, zolang dat verschillen zijn tussen de verschillende onderwijsdomeinen en niet in een bepaald domein. De MBO Raad verwacht dat op basis van jurisprudentie, die zal ontstaan, dat de verschillen tussen beoordelende organisaties in de loop der jaren kleiner worden. Het systeem van kwaliteitszorg is daarmee zelfreinigend.

4. Convenantpartnersoverleggen van 27 oktober en 2 november 2009

4.1 Rapportage bevindingen

In de beide overleggen zijn de bevindingen van de gesprekken, zoals ze hierboven zijn weergegeven, aan de huidige convenantpartners gepresenteerd. De presentatie is als bijlage 3 bijgevoegd. De bevindingen gaven aanleiding tot diverse opmerkingen. Deze zijn de volgende.

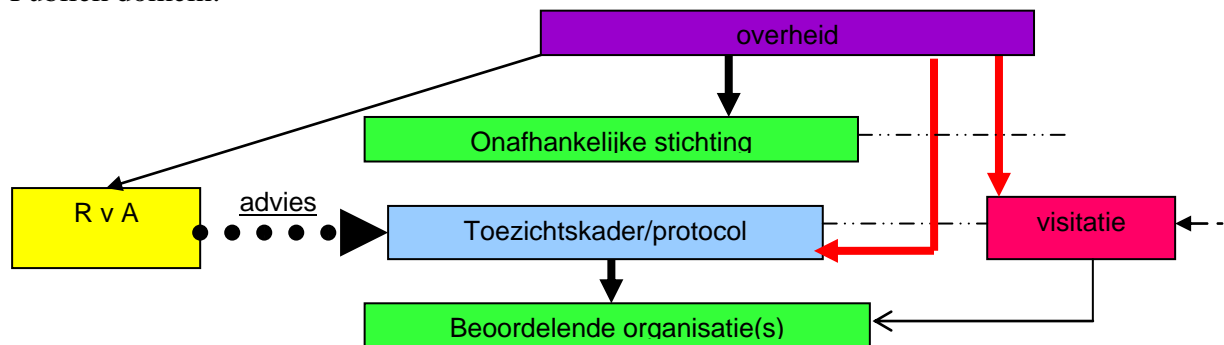
- Rol van enkele partijen als convenantpartij
In de gesprekken is gevraagd naar wie er als convenantpartij in beeld is, mocht een convenant een zinvol instrument om afspraken te maken over de betrokkenheid van partijen bij en de inhoud van een kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten. Bij een aantal partijen werd vraagttekens geplaatst. Door vertegenwoordigers van enkele van deze partijen werd beargumenteerd dat hun organisatie juist wel als convenantpartner zou moeten kunnen (blijven) fungeren.
- Onderscheid borging en validatie/legitimatie
Dit onderscheid is van belang voor het eigenaarschap van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Paepon gaf aan dat het eigenaarschap van de kwaliteitsborging bij een private partij kan worden belegd, maar dat het essentieel is dat de overheid (of een door de overheid ingestelde organisatie) het systeem valideert en daarmee legitimeert.

4.2 Modellen

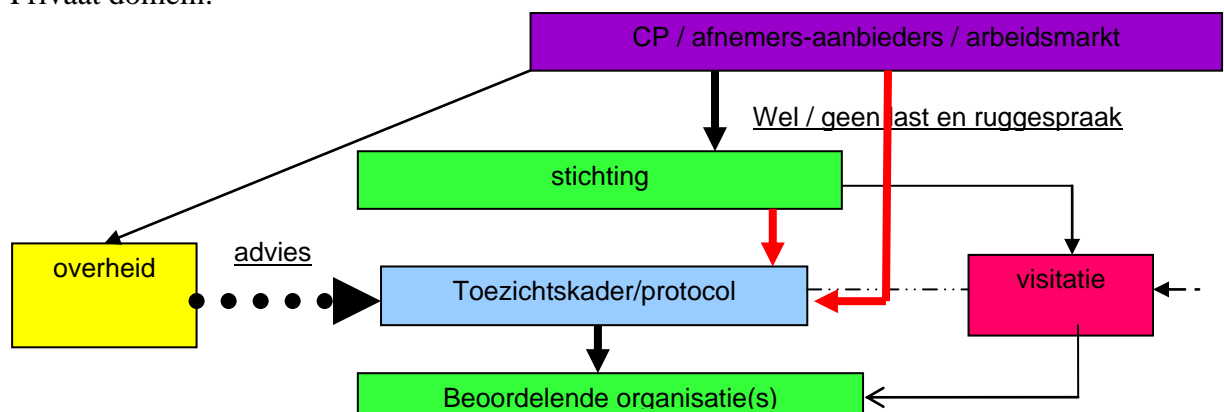
In de overleggen zijn twee modellen gepresenteerd, die voortvloeiden uit de bevindingen van de gesprekken.

De twee modellen om de kwaliteit van EVC-trajecten te borgen kennen veel overeenkomsten. Het grote verschil zit in de positionering van het kwaliteitsborgingssysteem: in het publieke of het private domein. In het onderstaande schema zijn de verschillen waarneembaar. NB. Het zijn onvolledige schema's, in de zin dat de rest van het kwaliteitsborgingssysteem (zie model op pagina 13) voor beide modellen gelijk is.

Publiek domein:

Privaat domein:

4.3 Aantallen

In de twee convenantpartnersoverleggen zijn ook enkele berekeningen gepresenteerd, die betrekking hebben op het aantal beoordelende organisaties en het aantal EVC-aanbieders en het aantal EVC-trajecten. De achtergrond voor deze berekeningen is dat de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten ook bepaald wordt door de frequentie van beoordelingen en die wordt mede bepaald door de ambities die partijen met elkaar delen over het aantal na te streven EVC-trajecten. Anders gezegd, als een organisatie niet regelmatig een beoordeling uitvoert, dan is er geen vanzelfsprekend leereffect en onvoldoende aanleiding om actief aan kwaliteitsbevordering te doen.

De kerngegevens zijn de volgende.

- Aantal EVC-trajecten:

Hoewel het lastig is te bepalen op dit moment, omdat er geen registratie wordt bijgehouden, wordt er van uit gegaan dat er nu ongeveer 10.000 EVC-trajecten per jaar plaatsvinden. Dit is 5 procent van het totaal aantal mogelijke EVC-trajecten².

² Voor een berekening wordt verwezen naar bijlage 4.

- Aantal EVC-aanbieders:
In het register staan momenteel 100 aanbieders als erkend EVC-aanbieder geregistreerd. Gemiddeld voeren deze aanbieders 100 EVC-trajecten per jaar uit.
- Aantal beoordelende organisaties:
Er zijn momenteel 5 beoordelende organisaties. Gemiddeld beoordelen de beoordelende organisaties 20 EVC-aanbieders per 3 jaar (gemiddeld ongeveer 7 per jaar).

4.4 Kosten

Voor wat betreft de kosten van het kwaliteitsborgingssysteem is berekend dat het in stand houden van klein uitvoeringsapparaat en ter dekking van additionele kosten, zoals het instellen van een onafhankelijke visitatiecommissie, ongeveer € 350.000,- per jaar vergt. Daarnaast zijn er kosten die de beoordelende organisatie in rekening brengt bij de EVC-aanbieder, die een beoordeling wil ondergaan. Hoewel er geen overall inzicht bestaat, gaat het hier om een bedrag tussen de € 5000,- en € 18.000,- per beoordeling (afhankelijk van het aantal te beoordelen standaarden).

Om het kostenplaatje compleet te maken wordt gemeld dat de kosten voor een EVC-traject variëren tussen € 750,- en € 1500,-, uitschieters daargelaten.

De kosten die een beoordelende organisatie of een EVC-aanbieder in rekening brengt, worden hier verder buiten beschouwing gelaten.

4.5 Aanpak

In de twee bijeenkomsten van de convenantpartners is ook een aanpak voor de korte termijn gepresenteerd, waarin geprobeerd wordt de twee modellen (publiek en privaat) te verbinden. Hierbij spelen de constateringen van de huidige gegevens (aantal trajecten / beoordelende en aanbiedende organisaties) een belangrijke rol. Vanwege het belang wordt de gepresenteerde hoofdlijn hier nogmaals weergegeven.

De aanpak om te komen tot een systeem van kwaliteitsbewaking van EVC-trajecten kenmerkt zich door de volgende elementen.

- Grote rol overheid:
  - Bestuurlijk: overheid roept partijen op stichting op te richten
  - Inhoudelijk: bepaalt mede wat kaders zijn
  - Financieel: betaalt kosten van systeem en draagt met partijen zorg voor fee-systeem (al dan niet in combinatie met basisfinanciering)
- Waarmaken ambities:
  - EVC is belangrijk instrument in kader van Leven Lang Leren
  - Aantallen afspreken
  - Fee systeem geleidelijk invoeren
  - Robuust kwaliteitssysteem:
    - Kaf en koren scheiden: Elk jaar visitatie van BO en daarmee aanbieders
    - Zeggenschap onderwijs – arbeidsmarkt via 50 – 50 stemverhouding in relevante overleggen
- Afspraken vastleggen (in convenant)
- Na 2 jaar evalueren of ambities gerealiseerd zijn, bepalen consequenties voor systeem van kwaliteitsborging EVC-trajecten: continueren of afbouw.

Deze aanpak leverde een constructief gesprek op. De belangrijkste elementen, aanvullend op wat eerder is vermeld, zijn de volgende.

- Aantallen EVC

- Relatie aantallen EVC-trajecten en kwaliteitsborgingssysteem
Aangegeven werd dat er geen directe relatie is tussen de ambitie ten aanzien van het aantal EVC-trajecten en de kwaliteit van de borging van EVC-trajecten. Wel wordt erkend dat het nodig is om blijvend ervaring op te doen met beoordelingen, zowel voor beoordelende organisatie als EVC-aanbieder. Want op die manier krijgt het zelflerend vermogen steeds weer een impuls.
- Effect van EVP en (toenemende) persoonscertificatie op aantallen EVC-trajecten
Op dit moment zijn er nog geen cijfers over een eventueel effect. In de gesprekken werd zowel een negatief als een positief effect benoemd. Een mogelijk positief is dat EVP drempelslechtend werkt om op een later moment alsnog het verdere EVC-traject te doorlopen. Het mogelijke negatieve effect is dat volstaan wordt met een EVP en er geen vervolg komt in een EVC-traject. In die situatie ‘kannibaliseert’ EVP EVC, zoals het plastisch werd verwoord.

Geconstateerd werd dat persoonscertificatie toeneemt. Als er een koppeling kan worden gevonden met EVC, dan zal het aantal EVC-trajecten toenemen. Mocht dat niet het geval zijn, dan zal er mogelijk een negatief effect optreden, omdat volstaan zou kunnen worden met alleen het behalen van een persoonscertificaat.

- Metarol van de overheid
In het verlengde van het onderscheid tussen borgen en valideren ziet de overheid (PLW) voor zichzelf een metarol in het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Deze komt er op neer dat de overheid op basis van vertrouwen in het kwaliteitsborgingssysteem stimulerende maatregelen neemt of voortzet, zoals de WVA-EVC en de publiciteitscampagne. Het is dan wel nodig dat er duidelijkheid is over de criteria die de overheid hanteert voordat de metarol in uitvoering wordt genomen. De overheid plaatst zich in de metarol op afstand van de uitvoering van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten, maar acht het wenselijk dat er voor haar wel mogelijkheden blijven om te interveniëren in het systeem, opdat de metarol ook daadwerkelijk opgepakt kan worden.
- Overgangsfase
Het is wenselijk dat er op korte termijn (eerste helft 2010) duidelijkheid komt over het nieuwe systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. In het huidige systeem zitten te veel onduidelijkheden om slagvaardig te kunnen handelen. Ook de beleving van EVC dreigt in negatief vaarwater te komen. Als die duidelijkheid er in de eerste helft van 2010 komt, dan kan de rest van 2010 benut worden om tot daadwerkelijke implementatie van het nieuwe systeem te komen.
Voorafgaan aan de invoering van een nieuw systeem zou er een ‘schoon-schip-actie’ moeten komen. Alle huidige beoordelende organisatie en EVC-aanbieders zouden opnieuw beoordeeld moeten worden conform de regels van het nieuwe systeem. Een nieuw op te richten orgaan mag niet belast worden met een erfenis vanuit het verleden. De vraag is evenwel of dat juridisch kan. Kunnen organisaties die nu een erkenning voor een bepaalde periode hebben tussentijds verplicht worden zich opnieuw aan een beoordeling te onderwerpen? Dat moet juridisch uitgezocht worden.
Tot slot. Er is beperkte tijd voor aanpassing. Hiermee moet rekening worden gehouden als de verschillende modellen doordacht worden. Positionering van het

kwaliteitsborgingssysteem in het publieke domein vergt aparte procedures en politieke besluitvorming, die veel tijd vragen.

5. Conclusies

Op basis van de gesprekken met de bestuurders van de organisaties die het convenant hebben ondertekend als ook de twee overleggen met convenantpartners, waarin de bevindingen van de gesprekken en enkele modellen zijn gepresenteerd, kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- EVC wordt als een belangrijk instrument gezien ten behoeve van loopbaanontwikkeling in het kader van een Leven Lang Leren. Het heeft twee functies: mobiliteit bevorderen op de arbeidsmarkt en verkorten van diplomagerichte onderwijstrajecten (zowel in CROHO/CREBO als het particuliere domein).

- Er is veel voortgang geboekt om de kwaliteit van EVC-trajecten te optimaliseren. In het huidige systeem zitten nog onvolkomenheden en kwesties, die een aanpassing / herziening van het kwaliteitsborgingssysteem noodzakelijk maakt. Alle convenantpartners zijn het er over eens dat een aanpassing van het kwaliteitsborgingssysteem op korte termijn noodzakelijk is.

- Er zijn twee hoofdmodellen te onderscheiden voor de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten. Het onderscheidende is de positionering: in het publieke domein of het private domein.

- De rol van de overheid is in het huidige systeem van kwaliteitsborging onduidelijk. Ze heeft in het huidige systeem twee posities ingenomen: groepslid en bepaler.

Groepslid: Conform het convenant was de overheid een van de partners, die belang hechtte aan de optimalisering van EVC. In de praktijk betekende dat de overheid een van de partijen was die mede de kaders bepaalde waarin EVC en de kwaliteitsbewaking van EVC plaatsvond. Bepaler: Doordat de overheid via de aanbestedingsprocedure opdrachtgever en financier werd van het Kenniscentrum EVC ontwikkelde de overheid zich meer en meer tot bepaler. Hierbij wordt bedoeld dat de overheid eenzijdig diverse initiatieven nam en realiseerde, zonder overleg met de andere convenantpartijen. Genoemde voorbeelden zijn: de inschakeling van de onderwijsinspectie als beoordelende organisatie (zonder toets op criteria), invoering Ervaringsprofiel, naamswijziging EVC-rapportage in ErvaringsCertificaat.

Zeker de afgelopen jaren is de overheid meer en meer in de rol van bepaler gekomen. Hierbij zij opgemerkt dat de andere convenantpartners dit ook hebben laten gebeuren.

- Er wordt door de convenantpartijen een duidelijke rol voor de overheid gezien om betrokken te blijven bij de kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Belangrijk is vooral dat de overheid het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten erkent (valideert) en daardoor legitimeert. Dat is vanzelfsprekend het geval als het systeem in het publieke domein wordt gepositioneerd. Bij positionering in het private domein kan deze overheidsrol ook plaatsvinden, zij het dat het wel apart bevestigd moet worden.

De overheid ziet –bij positionering in het private domein- voor zichzelf een metarol weggelegd. Deze houdt in dat de overheid op zekere afstand staat, maar wel betrokken is en vanuit de beoordeling van de kwaliteit van het kwaliteitsborgingssysteem stimulerend en faciliterend kan optreden.

- Convenant. De intenties van het huidige convenant blijven van belang. Daarnaast vervulde het convenant tot nu een belangrijke functie in het binden van partijen om werk te maken van EVC-trajecten. Ook voor de komende tijd is het nodig dat partijen met elkaar optrekken. Enerzijds gaat het dan om het realiseren van een breed gedragen systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten. Anderzijds om afspraken te maken over het bevorderen van het gebruik van EVC-trajecten. Een nieuw convenant kan hiertoe behulpzaam zijn. In ieder geval is het nodig dat duidelijk wordt welke rollen de diverse partijen spelen. In het bijzonder is het aan de overheid om duidelijkheid te verschaffen over haar rol in het systeem van de borging van kwaliteit van EVC-trajecten en bij het bevorderen van EVC en EVP.

- Voordat het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem ingevoerd wordt, is het nodig om schoon schip te maken en de huidige beoordelende organisaties en EVC-aanbieders opnieuw te beoordelen. Nagegaan moet worden of dit juridisch mogelijk is.

6. Aanbevelingen / advies

In dit hoofdstuk worden vier aanbevelingen gedaan. In de eerste drie aanbevelingen is de driedeling herkenbaar, die ook aan de orde was tijdens de gesprekken met de bestuurders van de organisaties die het convenant Kwaliteitscode EVC hebben ondertekend. Vervolgens worden de aanbevelingen uitgewerkt in een advies.

6.1. Aanbevelingen

1: Handhaaf het convenant als instrument om gezamenlijk afspraken te maken over de contouren van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten als over de ambities die de ondertekenaars hebben met het benutting van EVC- en EVP-trajecten. Sluit in het eerste kwartaal van 2010 een nieuw convenant af.

2: Handhaaf de Kwaliteitscode EVC.

3: Vernieuw het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

4: Maak een implementatieplan voor een door alle relevante partijen gedragen snelle invoering van een vernieuwd systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten en koppel daaraan duidelijke ambities over te realiseren aantallen EVC- en EVP-trajecten.

6.2 Advies

Het advies bestaat uit de uitwerking van de vier aanbevelingen.

6.2.1 Convenant

Handhaaf het convenant als instrument om gezamenlijk afspraken te maken over de contouren van het kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten als over de ambities die de ondertekenaars hebben met het benutting van EVC- en EVP-trajecten. Sluit in het eerste kwartaal van 2010 een nieuw convenant af.

Geadviseerd wordt het convenant als instrument te handhaven. Het dient vooral voor het commitment van betrokken partijen. Het zal wel herschreven moeten worden. Duidelijker zal moeten worden aangegeven dat de ambities die partijen allen onderschrijven over het bevorderen van LLL het uitgangspunt vormen. Daarbij zal explicieter dan nu het geval is aangegeven moeten worden dat EVC een op zich zelf staand instrument is dat in zijn

benutting zich zowel richt op vervolgtrajecten in de onderwijs als op de loopbanen op de arbeidsmarkt.

Het is noodzakelijk dat er druk gezet wordt op het proces om te komen tot een nieuw kwaliteitsborgingssysteem van EVC-trajecten. Als eerste uitwerking van een op te stellen implementatieplan (zie 6.2.4) zou in het eerste kwartaal van 2010 een nieuw convenant afgesloten moeten worden.

In het convenant zullen ook de contouren van het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem beschreven moeten worden. Hierdoor kunnen ook de verantwoordelijkheden van de verschillende partners bij de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten duidelijker omschreven worden. Hierbij zal vooral aandacht moeten zijn voor de rol van de overheid. (zie ook uitwerking aanbeveling 3).

Om het maatschappelijk effect van ErVaringsCertificaten te vergroten ligt het voor de hand om in een hernieuwde afspraak ook aandacht te geven aan het bevorderen van de deelname aan EVC-trajecten als ook aan het benutten van ErVaringsCertificaten. Dat kan door middel van procesafspraken, waarbij afgesproken wordt dat partijen beide onderwerpen met elkaar gaan oppakken en verder uitwerken. Door dit type afspraak op te nemen spreken partijen het commitment uit hier mee aan de slag te willen gaan en er een succes van te willen maken. Als extra stimulans wordt geadviseerd om concrete afspraken te maken over aantallen EVC- en EVP-trajecten, die door gezamenlijke inspanningen na 3 jaar gerealiseerd gaan worden. Een verdubbeling van het huidige aantal EVC-trajecten, wat overeenkomt met 10 % van het jaarlijkse EVC-potentieel, zou een duidelijke ondergrens aan de gezamenlijke kwantitatieve ambitie zijn. Positioneer EVP duidelijk als een deel van een EVC-traject en integreer de kwaliteitsbewaking van beide instrumenten.

Geadviseerd wordt om in het convenant afspraken op te nemen over de (tussentijdse) monitoring van het gebruik en de benutting van EVC- en EVP-trajecten. In het bijzonder zal gekeken moeten worden of een ErVaringsCertificaat een waarde op zich heeft, wat gemeten zou kunnen worden door te kijken in welke mate afgegeven certificaten in het kader van loopbaanstappen toegevoegde waarde en/of ze een positief effect hebben op het volgen van een vervolgopleiding. Bij het laatste aspect dient dan ook gekeken te worden of het certificaat geaccepteerd wordt in een ander instituut dan waar –indien van toepassing- de EVC-aanbieder aan gelieerd is. Tevens zal dan aan de orde moeten zijn op welke wijze EVP van invloed is op volledige EVC-trajecten.

Wie zijn convenantpartijen? Voorgesteld wordt om het aantal convenantpartners te beperken tot vertegenwoordigers van vragers en aanbieders van EVC-trajecten. Bij de groep vertegenwoordigers van aanbieders van EVC-trajecten gaat het dan om organisaties als de MBO- AOC-, HBO-Raad, Paepon en COLO, die nu ook al convenantpartner zijn. Het verdient aanbeveling om ook de VSNU als organisatie te vragen als convenantpartij toe treden.

Hiermee zijn niet alle EVC-aanbieders gedekt. De ‘overgebleven’ particuliere EVC-aanbieders wordt aangeraden zich te organiseren en een vertegenwoordiger af te vaardigen. Aan de vraagzijde gaat het om organisaties als de Stichting van de Arbeid, werkgeversorganisaties in de overheidssfeer, vertegenwoordigende organisaties van uitzendorganisaties, re-integratiebedrijven, outplacementbureaus als ook het UWV.

Daar waar sprake is van formeel overleg tussen convenantpartners is het wenselijk dat er

sprake is van pariteit. Dat wil zeggen dat de zeggenschap tussen vertegenwoordigers van de vrager en aanbieders van EVC-trajecten even groot is (50 – 50 stemverhouding). Ook wordt aangeraden dat formele overlegorganen van convenantpartners worden voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

6.2.2 Kwaliteitscode EVC

Handhaaf de Kwaliteitscode EVC

Geadviseerd wordt om de huidige EVC-Code te handhaven. Wel is het gewenst om de uitwerking van de code in normteksten, eisen voor het register, ed. nog eens kritisch te bezien. Zijn de eisen waar beoordelende organisaties vanuit moeten gaan voldoende duidelijk en eenduidig? Hierbij zal bewaakt moeten worden dat de administratieve processen zo simpel en eenvoudig mogelijk uitvoerbaar blijven.

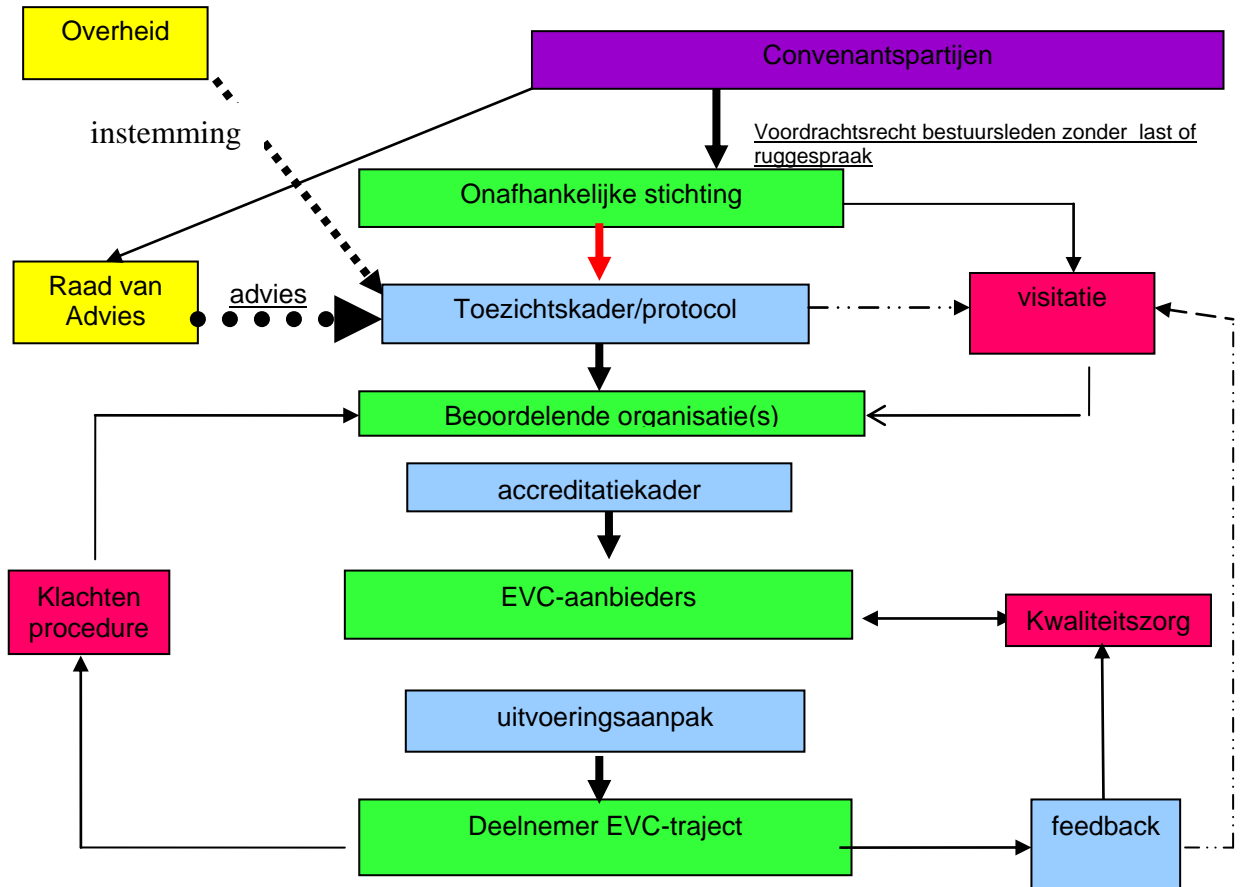
6.2.3 Kwaliteitsborgingssysteem

Vernieuw het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten

De borging van de kwaliteit van EVC-trajecten in de huidige context kent feilen, die dringend vragen op een oplossing. Dringend, omdat de waarde van het instrument EVC in het kader van een LLL in het geding is. Snelheid is dus geboden.

De overheid speelt een cruciale rol in de ontwikkeling te komen tot een nieuw systeem van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten. De overheid is van mening dat de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten een activiteit is die in het private domein zijn plek moet krijgen. Tegelijkertijd wil de overheid nauw betrokken blijven bij de ontwikkeling en verdere benutting van EVC en dat niet alleen, de overheid wil, zeker voor de korte termijn, een rol kunnen spelen en daarmee invloed uitoefenen op de kwaliteit van EVC. De overheid noemt het zelf een metarol.

Voorgesteld wordt om de vormgeving van het systeem van kwaliteitsborging van EVC volgens het volgende model te realiseren. Met dit model wordt tegemoet gekomen aan de wens van de overheid om de kwaliteitsborging van EVC-trajecten te beschouwen als een private aangelegenheid en aan de wens van verschillende partijen dat het kwaliteitsborgingssysteem door de overheid gelegitimeerd wordt en daarmee ook internationaal op erkenning kan rekenen.

Toelichting op het model.

1. De overheid, i.c. de minister van SZW, roept partijen op om over te gaan tot het oprichten van een onafhankelijke stichting. De partijen die opgeroepen worden zijn dezelfde als de convenantpartners (zie 6.2.1).

In de statuten wordt o.a. vastgelegd dat de beide geledingen binnen de convenantpartners (de vragers en de aanbieders) beiden het recht van voordracht van een bepaald aantal bestuursleden (voorstel 2 x 3 leden), die vervolgens zonder last of ruggespraak met de voordragende organisaties hun bestuurlijke taken uitoefenen. Een van de eerste taken betreft het benoemen van een onafhankelijk voorzitter. Hierbij kan bepaald worden dat de overheid hierover gehoord moet worden.

2. De stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van respectievelijk het toezichtskader beoordelende organisaties, waartoe ook het accreditatiekader voor EVC-aanbieder behoort en het protocol voor de commissie, die de visitaties van beoordelende organisaties uitvoert. De stichting neemt het advies van de door convenantpartners ingestelde Raad van Advies daarbij als zwaarwegend mee. De overheid wordt door de stichting verzocht in te stemmen met voorstellen voor het toezichtskader en het protocol.

3. De door de convenantpartners in te stellen Raad van Advies is een expertgroep, die een inhoudelijke taak heeft, namelijk advies te geven over de kaders waarbinnen EVC kan plaatsvinden.

Daarnaast valt te overwegen om aan de Raad van Advies maatschappelijk gewicht toe te kennen door enkele boegbeelden uit het maatschappelijk krachtenveld te vragen deel uit te maken van deze raad. Hun taak is het maatschappelijk draagvlak onder EVC en EVP verder te vergroten.

4. De beoordelende organisaties worden periodiek beoordeeld door een onafhankelijke visitatiecommissie, die opereert als een ‘critical friend’. Het resultaat van de beoordeling is

(uiteindelijk) een advies aan de stichting over het handhaven of intrekken van de licentie van de beoordelende organisatie.

De commissie wordt ingesteld door de stichting, die -op basis van een profiel van een lid van de commissie- suggesties voor deelnemers vraagt aan zowel convenantpartners als overheid. Deskundigheid en onafhankelijkheid zijn kenmerkend voor de potentiële deelnemers aan de visitatiecommissie.

In de visitatie worden zowel de processen als de producten beoordeeld. Voor wat betreft de procesbeoordeling wordt door de visitatiecommissie een antwoord gegeven op de vraag of de beoordelende organisatie handelt overeenkomstig de beschrijving van de handelwijze die in de aanvraag om als beoordelende organisatie te worden erkend, staat beschreven. Hierbij wordt ook gekeken of de beoordelingen van EVC-aanbieders plaats heeft gevonden volgens het accreditatiekader.

Bij de productbeoordeling kijkt de visitatiecommissie steeksproefgewijs naar het resultaat van EVC-trajecten, de ErVaringscertificaten, en naar feedback die deelnemers hebben gegeven op hun traject als ook naar eventuele klachten die over de EVC-aanbieder zijn geuit.

5. In het accreditatiekader wordt opgenomen dat de EVC-aanbieders een eigen (uitgeschreven) kwaliteitssysteem hebben, dat er op gericht is de kwaliteit van EVC-trajecten te verbeteren. Onderdelen van dit kwaliteitssysteem vormen de interne klachtenprocedure en het bevragen van deelnemers over de kwaliteit van het doorlopen EVC-traject. Klachten van deelnemers worden ook gezonden aan de beoordelende organisatie, die de beoordeling van de aanbieder heeft uitgevoerd. Overwogen kan worden of de vormgeving van de interne klachtenprocedure en de evaluatie van het EVC-traject door de deelnemer op gelijke wijze door de EVC-aanbieders moet worden geregeld, zodat onderlinge vergelijkbaarheid toe kan nemen.

Geadviseerd wordt dat in het accreditatiekader de verplichting wordt opgenomen dat EVC-aanbieders hun aantal EVC-trajecten periodiek doorgeven aan de onafhankelijke stichting. Hiermee worden betrouwbare gegevens over de aantallen EVC-trajecten verkregen, die nodig zijn om te kunnen bepalen of benutting van EVC zich overeenkomstig de landelijke ambities voordoet. Overwogen kan worden dat in het accreditatiekader opgenomen wordt dat handhaving van de licentie gekoppeld wordt aan een minimum aantal EVC-trajecten per jaar. Immers het uitvoeren van EVC-trajecten op zich draagt al bij aan het verhogen van de kwaliteit ervan.

Ter voorkoming van fraude met ErVaringsCertificaten is het nodig dat deze certificaten herkenbaar en gewaarborgd zijn. Geadviseerd wordt om EVC-aanbieders te verplichten gebruik te maken van een eenduidig landelijk vastgesteld certificaat. Eventueel kan overwogen worden om de uniformiteit van het certificaat te koppelen aan de standaard waaraan gemeten is. Een tweede advies in dit verband is dat nagegaan wordt of het mogelijk is om afschriften van de ErVaringsCertificaten centraal te bewaren en er een register van bij te houden. Mocht het ondanks privacy-aspecten toch mogelijk zijn, dan valt te overwegen een koppeling te maken met het register van EVC-aanbieders.

Door opname van de ErVaringsCertificaten in een register kunnen instellingen aan wie het ErVaringsCertificaat wordt voorgelegd nagaan of er sprake is van een 'echt' certificaat.

Geadviseerd wordt de metarol van de overheid als volgt vorm te geven.

- a. De overheid, i.c. de minister van SZW, roept partijen op om over te gaan tot het oprichten van een onafhankelijke stichting. De partijen die opgeroepen worden zijn dezelfde als de convenantpartners.

- b. De overheid verleent instemming op voorstellen voor respectievelijk toezichtskader beoordelende organisaties, waartoe ook het accreditatiekader voor EVC-aanbieder behoort en het protocol voor de visitatiecommissie, die de kwaliteit van de beoordelende organisaties toetst. Hiermee legitimeert de overheid het kwaliteitsborgingssysteem en spreekt ze haar vertrouwen uit. De criteria waar de overheid vanuit gaat hebben te maken met de kwaliteit van het toezichtskader (consistentie, betrouwbaarheid van het systeem) en het draagvlak bij relevante partijen.
- c. Op basis van het uitgesproken vertrouwen in het kwaliteitsborgingssysteem neemt de overheid (aanvullende) maatregelen ter stimulering van EVC en EVP, zoals daar nu al zijn de WVA-EVC en de EVC-maatregel van het UWV. Tevens beoordeelt de overheid werking van deze maatregelen, afgemeten naar het aantal EVC- en EVP-trajecten dat doorlopen is.
- d. De overheid draagt zorg voor een basisfinanciering van het kwaliteitsborgingssysteem. In ieder geval tot –indien daartoe wordt overgegaan- de invoering van een kostendekkend fee-systeem.

6.2.4 Implementatieplan

Maak een implementatieplan voor een door alle relevante partijen gedragen snelle invoering van een vernieuwd systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten en koppel daaraan duidelijke ambities over te realiseren aantallen EVC- en EVP-trajecten.

De trein van EVC rijdt. Het wijzigen van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten vraagt alleen daarom al zorgvuldigheid van alle partijen. Deze partijen moeten het Kenniscentrum EVC –op basis van dit advies- in staat stellen om op korte termijn een voortschrijdend implementatieplan op te stellen. In het plan is het opstellen van een nieuw convenant de eerste stap die gezet moet worden. Andere stappen zijn o.a. het oprichten van een stichting, het (opnieuw) vaststellen van het toezichtskader, het –als het mogelijk is- doen uitvoeren van een zogenaamde ‘schoonschip actie’, het ontwikkelen van een fee-systematiek (al dan niet in combinatie met een basisfinanciering door de overheid).

Een ‘schoonschip actie’ is wenselijk om een snelle invoering van het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem, die niet belast wordt door het verleden, mogelijk te maken. Deze actie kort er op neer dat alle beoordelende organisatie en alle EVC-aanbieders, die op basis van de huidige kaders een licentie hebben, in 2010 aan de hand van het nieuwe systeem opnieuw worden beoordeeld. De positief beoordeelden gaan vanaf 1 januari 2011 (of zoveel eerder als mogelijk is) overeenkomstig de nieuwe regels aan de slag. Geadviseerd wordt op korte termijn de juridische mogelijkheden van een schoonschip-actie te achterhalen.

Voorgesteld wordt om gedurende drie jaar elke beoordelende organisatie jaarlijks te visiteren. Hiermee krijgt de kwaliteit van de beoordelende organisatie een grote impuls. De kosten voor deze (extra) visitaties zijn voor rekening van de beoordelende organisaties, tenzij er een positief resultaat is. In dat geval neemt de overheid de kosten voor haar rekening.

De kwaliteit van de beoordelende organisatie als ook die van de EVC-aanbieders is ook afhankelijk van de frequentie waarmee beoordelingen worden uitgevoerd. Er is een zekere massa nodig om kwalitatief te kunnen opereren. Om die reden is onder 6.2.1 de overweging gegeven om duidelijke i.c. concrete ambities te formuleren. Ter stimulering van EVC kan

overwogen worden om EVC-aanbieders die jaarlijks een bepaald aantal EVC-trajecten uitvoeren beloond worden met een substantiële bonus (bijv. een bonus ter grootte van de kosten van de beoordeling).

Tot slot wordt geadviseerd om na 2 jaar te evalueren of de ambities, die in het convenant zijn afgesproken, gerealiseerd zijn. Gelet op de beleidsambities van de overheid voor EVC ligt het voor de hand dat de overheid deze evaluatie initieert, in samenspraak met de convenantpartijen en ondersteund en gevoed door de onafhankelijke stichting. Zowel bij realisatie als bij onderrealisatie zal de vraag aan de orde moeten worden gesteld wat de consequentie ervan is voor de instandhouding van het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten.

Bijlagen:

1. Overzicht gesprekspartners (bestuurlijk niveau) plus uitnodigingsbrief
2. Verslagen van de gesprekken met bestuurlijke vertegenwoordigers van de convenantpartijen
3. Presentatie bevindingen aan convenantpartijen.

Bijlage 1 Overzicht gesprekspartners (bestuurlijk niveau) plus uitnodigingsbrief

Overzicht gesprekspartners

Organisatie / Ondertekenaar Convenant <i>Een Kwaliteitscode voor EVC</i>	gesprekspartners
Projectdirectie Leren en Werken	Mevrouw Rikie Seerden De heer Justus. de Hooge
Paepon	Mevrouw Anna Bakker Mevrouw Natasja Kroon
COLO	De heer Roelf Jager De heer Will Seignette De heer Gerrit Veneboer
Stichting van de Arbeid	Mevrouw Cecile Lambregts Mevrouw Isabel Coenen De heer Cees Schoenmakers
UWV	Mevrouw Sandra van Gaalen Mevrouw Elize de Bar
Open Universiteit	De heer Theo Bovens Mevrouw Desirée Joosten
MBO Raad	De heer Hans Huibers Mevrouw Pia Deveneijns
AOC Raad	De heer Marcel Kooijman De heer Hans Blankestijn
HBO-Raad	De heer Erwin van Braam De heer Ad van Bommel
NVE	Mevrouw Petra Claessen Mevrouw Annie Kempers-Warmerdam

Uitnodigingsbrief (bij wijze van voorbeeld is de brief aan de Projectdirectie Leren en Werken opgenomen)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
 Projectdirectie Leren en Werken
 t.a.v. mevrouw H.E.M. Seerden
 Postbus 90801
 2509 LV DEN HAAG

datum: 3 augustus 2009 **referentie:**eka/em /brief/2009-1530 **betreft:** bestuurlijk gesprek over EVC

Geachte mevrouw Seerden,

Op 14 november 2006 heeft uw organisatie het Convenant ‘Een kwaliteitscode voor EVC’ mede ondertekend. Met de ondertekening van dit convenant gaf u aan serieus te gaan werken aan de implementatie en verdere benutting van kwalitatief goed vormgegeven EVC-trajecten.

Dat heeft gewerkt. Dankzij de inspanningen van alle partijen is EVC een volwaardig instrument geworden, waarmee mensen zicht kunnen krijgen op hun competenties. Dat inzicht, neergelegd in het Ervaringscertificaat, levert een positieve bijdrage aan mensen om stappen te zetten in hun loopbaan. Het Ervaringscertificaat heeft in toenemende mate een op zichzelf staande functie, zoals we destijds in het convenant ook met elkaar voorzien hebben.

Het gaat dus goed met EVC. Natuurlijk wil iedereen dat het sneller gaat. We meten nu zo'n 10.000 EVC trajecten per jaar. Er zijn nog veel inspanningen nodig om er voor te zorgen dat het een vanzelfsprekend instrument is in de persoonlijke en beroepsmatige ontwikkeling van volwassenen. Maar de eerste stappen daarin zijn gezet. Er kan nu ingezet op consolidatie en duurzaamheid van EVC.

In het overleg van de convenantpartners is besproken dat de afspraken uit het convenant van 2006 getoetst moeten worden aan de eisen die de huidige praktijk van EVC met zich meebrengt. Een actuele aanleiding om nu het convenant te evalueren is dat de verantwoordelijkheden rondom de kwaliteitsborging van EVC destijds in het convenant niet volledig geregeld zijn. Het huidige Kenniscentrum EVC, dat nog tot 1 april 2011 wordt gefinancierd door de overheid, vervult in de praktijk een centrale rol in de kwaliteitsborging maar is opgezet als een projectorganisatie en juridisch niet toegerust om beslissingen over erkenningen van aanbieders en beoordelende organisaties te kunnen dragen. De huidige ontwikkeling van EVC vraagt echter wel om een meer duurzame organisatie waarin rollen, taken en verantwoordelijkheden helder zijn belegd en verankerd.

De overheid heeft aangegeven in principe te streven naar een privaat stelsel van kwaliteitsborging en blijft inzetten op EVC als een belangrijk instrument in de loopbaanontwikkeling van mensen. De vraag is hoe in het stelsel verantwoordelijkheden en belangen zo coherent mogelijk kunnen worden samengebracht.

Het proces van toetsing en evaluatie van (de huidige uitwerking van) het convenant kan leiden tot actualisering van het huidige convenant. Hans Koole is bereid gevonden als onafhankelijke deskundige dit proces te begeleiden en advies te geven over de contouren van een nieuwe aanpak voor de borging van de kwaliteit van EVC.

In het overleg van de convenantpartners van 2 juli jl. hebben de deelnemers besloten dat het wenselijk is om het proces te starten met een gesprek met de bestuurlijk vertegenwoordigers van de partijen die het convenant ondertekend hebben. Wij verzoeken u vriendelijk medewerking te verlenen aan deze gesprekken. Hierin zal aan de orde komen:

- Het huidige convenant:
Worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant aangepast worden?
- De kwaliteitscode:
Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?
- Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten:
Voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen?
Welke partij(en) dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Deze gesprekken vinden bilateraal plaats. Het Kenniscentrum EVC zorgt voor verslaglegging. Hans Koole ontwikkelt op basis van de gespreksresultaten kaders die in het overleg van convenantpartners en bij de volgende stappen in het proces richtinggevend zullen zijn.

Door middel van deze brief vragen wij u om medewerking te verlenen aan een gesprek met Hans Koole over EVC. Op dit moment worden afspraken gepland voor augustus en september.

Voor nadere informatie kunt u met ondergetekende contact opnemen.

Met vriendelijke groet,
Mede namens de deelnemers aan het convenantpartnersoverleg,

Kenniscentrum EVC,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'E' followed by a long horizontal stroke that extends to the right.

Erik Kaemingk
Directeur

Bijlage 2 Verslagen van de gesprekken met bestuurlijke vertegenwoordigers van de convenantspartijen

Gespreksverslag Convenantpartner Overheid

18 augustus 12-13.30 uur

Rikie Seerden
Justus de Hooge

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

Het convenant moet worden aangepast. De overheid heeft nagedacht over de richting hierin, maar dit denkproces is nog niet afgerond, er is nog voldoende speelruimte om zaken nader in te vullen.

Duidelijk is wel naar aanleiding van het minisymposium dat de overheid in februari 2008 intern heeft gehouden, dat zij zichzelf niet als dé eigenaar van EVC in Nederland wil zien. EVC is een marktactiviteit, geen onderwijsactiviteit en geen activiteit die met rijksgeld geschiedt.

De overheid ziet zichzelf niet als partner in het nieuwe convenant. Haar rol is die van stimulator en facilitator van de ontwikkeling en benutting van EVC-trajecten. Daarnaast is de overheid in de positie te eisen dat het systeem van kwaliteitsbewaking als geheel van voldoende kwaliteit moet zijn, omdat zij faciliteiten en regelingen kent die EVC stimuleren, en zij als beschermer van de Nederlandse consument optreedt.

Een complicerende factor bij dit standpunt dat de overheid in de toekomst geen convenantpartner meer is, is dat het UWV nu als afnemer van EVC convenantpartner is, en dat mogelijk ook uit dien hoofde wil blijven, terwijl het ook een overheidsorganisatie is. Van belang is dat EVC zich steeds verder ontwikkelt en dat dat ook voorlopig door kan blijven gaan. Het is een belangrijk instrument, ook internationaal, waarbij Nederland qua organisatie en proces voorop loopt.

Het is niet meer weg te denken, maar de stap om uit de startblokken te komen moet nu genomen worden. Daarom is de discussie over de toekomst van kwaliteitsborging rondom EVC ook van belang.

De volgende punten moeten nadrukkelijk onderdeel worden in het convenant bij herziening ervan:

- Twee functies van EVC:
  - EVC is een uitgebreid gevalideerd CV dat gekoppeld is aan een standaard. Die koppeling is belangrijk om te benoemen zodat duidelijkheid ontstaat: herkenbaarheid en maatschappelijk effect. Dit is de arbeidsmarktfunctie van EVC
  - daarnaast is er de onderwijsfunctie van EVC: EVC kan een diploma of vrijstellingen opleveren.

- Het huidige convenant beschrijft een systeem van kwaliteitsborging. In de nu lopende herziening van het convenant moet de verdiepingsslag gemaakt worden.
- Het draagvlak en commitment van partijen moet helder en eenduidig worden beschreven. Nu nemen partijen niet altijd hun verantwoordelijkheid ten volle. Het nieuwe convenant moet daarin voorzien.
- Ook moet de benutting van EVC in het onderwijs benoemd worden, in administratieve zin. Je kunt de benutting (in de zin van vervolgetraject richting een examencommissie) niet regelen en vastleggen in een convenant omdat dan knelpunten ontstaan met de Onderwijswet die in die fase een rol speelt.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De kern van de Kwaliteitscode EVC blijft bestaan, de hoofdtekst 'staat'. Echter, het is een levend document dat door handhaving tot aanpassing ervan kan leiden.

Het systeem dat met de Kwaliteitscode EVC gemoeid is, blijkt te werken, evenals de onderliggende normering die onlangs is aangepast.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Het is niet per se nodig dat er 1 eigenaar/eindverantwoordelijke is, de X in het voorgestelde model. Het zou kunnen dat belanghebbenden (afnemers en aanbieders van EVC) samen de verantwoordelijkheid nemen en een deel van de taken /verantwoordelijkheden, met name die betrekking hebben op het formeel toelaten of weigeren van aanbieders tot het systeem, uitbesteden om te voorkomen dat in 'eigen vlees wordt gesneden'.

De rollen die de overheid voor zichzelf weggelegd ziet zijn een faciliterende, stimulerende en ondersteunende rol. De overheid geeft aan niet als convenantpartij te willen blijven fungeren, omdat zij een onevenredig zware partij in vergelijking tot de andere partners is.

De overheid kan op een andere manier meewerken aan de EVC Code door bijvoorbeeld aan te geven de Code te onderschrijven en dit vervolgens te stimuleren door bijvoorbeeld de WvA en andere maatregelen. Het komt er dan op neer dat de overheid in een afstandelijke rol constateert of het systeem goed genoeg is (of niet goed genoeg) om er andere overheidsmaatregelen aan te verbinden. Denk dan aan de regeling Gastouders, de stimuleringsregelingen van PLW en de EVC-maatregel bij het UWV. Convenantpartijen en overheid blijven wel in gesprek over inhoud EVC Code.

Tevens ziet de overheid zich in de rol van vraagbaak, kennisbank. Daarin komt ook de ondersteunende rol meer tot uiting: partijen die hier om vragen, kunnen in gesprek gaan en ondersteuning krijgen. Als vergelijking werd de uitzendbranche genoemd, waar de overheid ook een ondersteunende en faciliterende rol speelt bij het optimaliseren en bewaken van de kwaliteit.

Voorstel concept model organisatie

De contouren van een nieuwe aanpak voor de kwaliteitsborging worden vastgelegd in een nieuw convenant.

Convenantpartners (aanbieders en afnemers van EVC-trajecten) zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de EVC code. Zij wijzen een stichting aan of richten er een op, die relatief zelfstandig kan opereren, en die belast wordt met alle formele beheerszaken rond de handhaving van de EVC code en dergelijke. De convenantpartners fungeren niet als bestuur van de stichting, maar wel als stakeholders met een te regelen formelere positie: in geval van fouten, gebreken, etc moeten zij de zij die stichting kunnen aanspreken. Hiervoor zullen (in het nieuwe convenant) spelregels opgesteld moeten worden.

De stichting bestaat namens afnemers en aanbieders. De stichting verwerkt: zij beheert de EVC Code, neemt besluiten, erkent EVC aanbieders, wijst beoordelende organisatie aan etc.

Boven de beoordelende organisatie (s) is een toezichtskader of een accrediterende organisatie. Hoe dat exact geregeld wordt, is aan de stichting: een of meerdere beoordelende organisaties? Is toezichtskader in convenant vastgelegd of regelt stichting dit?

Het is van belang de bestuurlijke kaders helder te krijgen zodat het basissysteem duidelijk staat in het convenant.

Overheid is van mening dat EVC een product van de markt is, maar dat er op dit moment nog sprake is van marktfalen. De bemoeienis van de overheid zal daarom misschien niet direct beëindigd kunnen worden. Maak daarom een ideaal eindplaatje en een groeimodel er naar toe. Het is van belang dat het commitment van meet af aan bij de partijen aanwezig is, ook op financieel gebied. De overheid wil de eerste jaren meebetalen aan de nieuwe organisatie rondom kwaliteitsborging, maar uiteindelijk zullen de partijen het zelf moeten bekostigen. Dat kan mede ook door de EVC aanbieder mee te laten betalen.

Gespreksverslag Convenantpartner Paepon

24 augustus 15-16.45 uur

Anna Bakker
Natasja Kroon

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

Het convenant moet worden aangepast. De transparantie en civiel effect die nu als doelstellingen van EVC in het convenant vermeld staan, staan in de uitvoering onder druk. Dat komt doordat en aantal zaken in het convenant niet goed geregeld is. Nu is het mogelijk dat light-varianten van EVC met medewerking van of op instigatie van het ministerie of andere convenantpartners worden ontwikkeld en ingevoerd, zonder consultatie van de overige convenantpartners vooraf. Dit doet zich nu ook voor bij EVC voor gastouderopvang. Daarom is het in de aanpassing van het convenant raadzaam aandacht te besteden aan de vraag: wat mogen convenantpartners buiten het convenant om, en zonder elkaar? Welke afspraken moeten hierover worden gemaakt?

De rollen van alle convenantpartijen zouden beter benoemd en gespecificeerd moeten worden zodat kwaliteit en transparantie en de verwachtingen ten opzichte van elkaar ook duidelijk zijn.

De overheid zou in het nieuwe convenant geen partij moeten zijn. Zij zouden een faciliterende rol moeten krijgen en moeten toezeggen dat zij geen andere (light) instrumenten zullen maken en ondersteunen, zonder overleg en afstemming met de convenantpartijen.

In het convenant zou de definitie van een EVC traject verscherpt kunnen worden. Een EVC-traject resulteert in een ErVaringsCertificaat. De benutting ervan is een ander traject. Het is wel wenselijk dat in dit ErVaringsCertificaat wel een niveau van het kwalificatieraamwerk wordt benoemd zodat de link naar het NQF gemaakt is.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De kern van de Kwaliteitscode EVC blijft bestaan en moet worden aangescherpt als dat nodig blijkt.

Een aantal vragen voortvloeiend uit de toepassing van de EVC code (meer van detaillistische aard):

- Mondelinge terugkoppeling aan deelnemer: is dat nodig en staat dat nu in de normtekst
- Hoe zit het met een assessmentcentrum als EVC aanbieder die geen onderwijsaanbieder is. Geeft dat problemen?

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Van belang is dat er een robuust model ontstaat, mede in het licht van Leven Lang Leren. Noodzakelijk is dat er sprake is van een zekere mate van onafhankelijkheid van de borging van de kwaliteit van EVC-trajecten, tegelijkertijd is er de behoefte aan zeggenschap op onderdelen van het kwaliteitsborgingssysteem. Dit spanningsveld kan als volgt ondervangen worden.

Een onafhankelijke stichting zou de eigenaar moeten zijn, met een onafhankelijke voorzitter. De convenantpartijen roepen deze stichting in het leven en hebben het recht van voordracht

wie zitting nemen in de stichting. In de stichting komen informeel en formeel leren samen. Er is geen discussie over zoals dat nu bijvoorbeeld bij het Ministerie van OCW wel het geval is: de nadruk ligt daar vaak op het formele leren.

De nieuwe stichting voert uit aan de hand van de opgestelde kaders en protocollen, die de instemming hebben van de convenantpartijen. Het voordeel is dat dit hiermee een kader/speelveld wordt gecreëerd, waarbinnen zonder last en ruggespraak de uitvoering kan plaatsvinden, iets wat in het huidige stelsel onduidelijk is.

Van belang is dat er in statuten van de stichting wordt vastgelegd wie wat doet en waarvoor verantwoordelijk is. Dit wordt regelmatig geactualiseerd.

Een ruwe rolverdeling zou er zo uit kunnen zien : de convenantpartners houden zich bezig met de vaststelling en herziening van de EVC code en de normering, het protocol van visitatie en evaluatie van alle stukken. Zij bepalen de spelregels en voorkomen dat de stichting een eigen koers kan varen.

De stichting is vervolgens verantwoordelijk voor de feitelijke operationele zaken zoals het erkennen van EVC aanbieders en zij is het ‘gezicht’ van EVC. Is de aansprakelijkheid in het geding dan kan een klachtenregeling (richting de stichting als juridische entiteit) dit ondervangen.

Ter illustratie geeft Paepon de gedragscode in het HO als voorbeeld: de koepels hebben het eigendom van de gedragscode: een commissie houdt zich bezig met de meer operationele zaken.

Rol van de Inspectie van onderwijs zou ook nader moeten worden uitgekristalliseerd. Zij zouden een adviserende rol bij het opstellen en herzien van de landelijke kaders en protocollen moeten krijgen. Het kan namelijk niet zo zijn dat het toezicht van de beoordelende organisaties op EVC haaks gaat staan op dat van het onderwijs. Dit zou ergens in het convenant geregeld moeten worden.

De overheid zou de kosten van kwaliteitsborging volgens dit model financieel moeten ondersteunen/ mogelijk maken omdat het gekoppeld is aan NQF. Het is overheidsbelang dat de kwaliteit van EVC goed geborgd is.

Wat betreft het toezichtskader: veel EVC aanbieders hebben, omdat ze vaak niet alleen EVC-aanbieder zijn, maar bijvoorbeeld ook onderwijsinstelling, te maken met meerdere beoordelende organisaties . Daarom zou in het convenant geregeld moeten worden dat in geval van aantoonbare overlap in alleen aanvullende zaken nog beoordeeld moeten worden.

Overige opmerkingen

In het advies over de toekomst van kwaliteitsborging van EVC zou niet sec naar EVC als instrument moeten worden gekeken. Het zou veel breder moeten worden ingestoken in het licht van Leven Lang Leren en de link naar het kwalificatieraamwerk. Het is in dit kader frappant dat de overheid de mening is toegedaan EVC als iets van de private markt ziet, terwijl Leven lang leren en het kwalificatieraamwerk thema's van de overheid zijn.

Gespreksverslag Convenantpartner Colo

31 augustus 10-11.30 uur

Roelf Jager
Will Seignette
Gerrit Veneboer

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De uitgangspunten in het huidige convenant hebben eigenlijk nooit ter discussie gestaan en de intenties worden dan ook nog steeds onderschreven.

Een aantal zaken, met betrekking tot de uitvoering van het convenant, passeren de revue. Zo zijn transparantie en civiel effect, genoemd in het convenant, niet in gezamenlijkheid gebeurd. De overheid heeft hier vooral een nadrukkelijke rol gehad. Dit resulteerde in "luiheid" van de overige convenantpartners.

Door bepaalde belangen die de overheid had de afgelopen jaren is een bepaalde setting gecreëerd waar niet altijd even goed op gestuurd is. Niemand van de partijen gaat hier overigens vrijuit, want iedereen heeft het ook laten gebeuren: zowel overheid met zijn dubbele positie, als het Kenniscentrum EVC als de convenantpartners.

Een voorbeeld die dit illustreert is de introductie van de Inspectie van Onderwijs als beoordelende organisatie. Plotseling was zij erkend beoordelende organisatie zonder eerst het voorstel-traject te hoeven volgen.

Ook zijn er van diverse convenantpartners signalen afgegeven dat een aantal zaken niet goed liep: dat is eigenlijk gewoon genegeerd en er is niets mee gedaan.

Het is daarom voor de toekomst nog meer van belang dat een onafhankelijk voorzitter het convenantpartneroverleg voorziet: als convenantpartners er samen niet uitkomen of er vinden zaken plaats die anders zouden moeten worden opgelost, heeft deze voorzitter daarin een belangrijke en dus onafhankelijke rol.

In het convenant is de definitie van een EVC traject bedoeld als een EVC-traject dat resulteert in een ErVaringsCertificaat. De benutting ervan is een ander traject. Het is van belang dat de waarde van het ErVaringsCertificaat wel wordt bepaald omdat deze verbinding met de benutting ervan belangrijk is voor de maatschappelijke waarde. Het EVC-traject moet daarom een waarborg omvatten dat benutting daarna wel mogelijk is. Daarom wordt voorgesteld om in gesprek te gaan met de examencommissies zodat de benutting in onderwijs gemaximaliseerd wordt. Het zou de garanties voor verzilvering of het krijgen van vrijstellingen vergroten.

Deze activiteit zou overigens geen onderdeel van het convenant moeten worden, maar het zou wel de ambitie moeten zijn van de convenantpartners om dit in de gaten te houden: maatschappelijk effect is tenslotte belangrijk.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode EVC voldoet. Er is de afgelopen jaren een flink aantal stappen gezet om de kwaliteit te verhogen en het vertrouwen in de EVC-Code is verbeterd.

Na 31 december 2009 zal nog een flinke sprong gemaakt zijn, als de Inspectie van Onderwijs de beoordelingsronde in het najaar heeft gedaan.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Opmerking over plaatje van model van nieuwe situatie: van belang is dat er onder accreditatiekader een stippellijn wordt gezet. De uitvoerders/EVC aanbieders zijn (juridisch) zelfstandige organisaties.

De rol van de overheid is belangrijk voor het toekomstige systeem. Zij zou politieke verantwoordelijkheid moeten nemen en de uitvoering aan de markt moeten overlaten. Wanneer er een conflict is tussen convenantpartners, zou zij moeten beslissen. Dat zou het ideale model zijn. Tevens zou zij de financieringsrol op zich moeten nemen en de uitvoering van het systeem aan de partijen over moeten laten.

Het systeem zou vervolgens zo moeten worden georganiseerd dat de convenantpartners de verantwoordelijkheid voor de EVC Code hebben en de instandhouding van het hele systeem van EVC. Dat betekent dat de convenantpartners de volgende zaken bepalen:

- kaders van de EVC Code
- Regels rondom aanwijzing beoordelende organisaties
- Regels over een visitatiecommissie (zij doet meting hoe de beoordeling door beoordelende organisaties verlopen is)
- beoordelingskader.

Voor de daadwerkelijke uitvoering is een bureau nodig dat een juridische rechtspersoon moet worden. Welke juridische entiteit dit moet krijgen zou onderzocht moeten worden. Op het moment dat er juridische stappen worden ondernomen door bijvoorbeeld een EVC aanbieder, is het bureau in zo'n geval aansprakelijk.

Wie in het bestuur van het bureau zitting zal krijgen is afhankelijk van de convenantpartners. Van belang is dat het bestuurslid mandaat krijgt om het systeem van EVC uit te voeren. Elke convenantpartner levert een bestuurslid. Hoe ze dit doet is afhankelijk en voor zorg van de convenantpartner zelf. Bij COLO zou bijvoorbeeld nog een en ander moeten worden onderzocht omdat het in haar geval gaat om het private deel van hun aangesloten kenniscentra: deze organisaties regelen EVC. Ook is het verenigingsoordeel niet uitgezocht. Naast het bestuur moet ook de werkorganisatie het mandaat hebben/krijgen om uitvoering van EVC te kunnen doen.

Wie zouden convenantpartner moeten zijn? Het is van maatschappelijk belang dat EVC gestimuleerd wordt, dus een zo breed mogelijk draagvlak is wenselijk. Op dit moment is het nog te dicht bij het onderwijs georganiseerd. Daarom zou het bedrijfsleven in het nieuwe convenant meer nadruk moeten krijgen. In de weging van convenantpartners zou hier ook rekening mee moeten worden gehouden. Op dit moment zijn er zes onderwijs gelieerde organisaties convenantpartner, dan gaat het in overleggen ook snel over voornamelijk onderwijs.

De overheid zou ook convenantpartner moeten zijn, maar dan vanuit een breder politiek draagvlak en niet alleen, zoals nu, vanuit OC&W. Het is belangrijk dat ook zij convenantpartner blijven en dan alle overheidsbelangen (breed) vertegenwoordigt.

De uitvoerders van EVC zouden niet een directe convenantpartner moeten zijn, echter zij moeten wel gehoord worden. Dit heeft consequenties voor de rol van de Open Universiteit, die nu zowel convenantpartner als uitvoerder is.

De overheid zou zoals eerder vermeld, in het belang van de Nederlandse burger, het systeem moeten financieren. De convenantpartners leveren hun bijdrage in de vorm van draagvlak vanuit hun organisaties en legitimeren het systeem rondom EVC via hun organisaties en achterban.

Het zou opmerkelijk zijn als overheid niet financieel zou willen bijdragen voor zoiets belangrijks.

Overige opmerkingen

In de huidige overlegstructuur is de rol van het bedrijfsleven te weinig aanwezig evenals de daadwerkelijke betrokkenheid.

Het is dan ook van belang dat het commitment in het toekomstige convenant goed geregeld wordt. Een ander punt wat in dat convenant of statuten goed geregeld moet worden is de manier van stemming.

Gespreksverslag Convenantpartner Stichting van de Arbeid (STAR)

14 september 8.30-10.30 uur

Cecile Lambregts
Isabel Coenen
Cees Schoenmakers

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De uitgangspunten in het huidige convenant staan niet ter discussie en de intenties worden dan ook nog steeds onderschreven.

Er wordt aangegeven dat EVC een heel belangrijk marktmiddel en loopbaaninstrument is. Het is alleen jammer dat circa 70% van het bedrijfsleven EVC nog moet ontdekken. Tegelijk is dat een uitdaging.

De RWI heeft een onderzoek gedaan naar de wijze waarop bedrijven scholing inzetten bij WTV en deeltijd-WW. Daaruit blijkt dat EVC veelal niet als nuttig wordt gezien. De reden hiervoor is dat er een beeld is dat het EVC alleen voor lager opgeleiden zou zijn t.b.v. het behalen van een startkwalificatie.

In het convenant is de definitie van een EVC-traject bedoeld als een EVC-traject dat resulteert in een ErVaringsCertificaat. De benutting ervan is een ander traject. De Stichting van de Arbeid is het hier mee eens en geeft aan dat het nog teveel een onderwijsinstrument is, een intake voor het onderwijs, terwijl het een instrument van bedrijven is (werkgevers en werknemers). Dat heeft tot gevolg dat de echte loskoppeling, EVC en vervolgopleiding, nog niet goed genoeg uit de verf komt.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode EVC volstaat.

Het is tot nu toe elke keer wel een stroperig proces geweest om te komen tot producten zoals het registratiedocument. Reden hiervoor is dat veel convenantpartners verschillende petten hebben. Het verdedigen van het eigen belang resulteert in bureaucratie en stroperigheid en dat zou in een convenantpartnersoverleg niet moeten kunnen.

De laatste vijf jaar is EVC behoorlijk door het onderwijs toegeëigend terwijl het een echt loopbaaninstrument is. Het zou veel meer van de arbeidsmarkt moeten worden, want het is echt een instrument voor werkenden: EVC is de opmaat naar vervolgstappen.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

In het nieuwe systeem van kwaliteitsborging zou het bedrijfsleven (werkgevers en werknemersorganisaties) een flinke positie moeten innemen, veel meer dan tot nu toe het geval is geweest. Het is tenslotte een arbeidsmarktinstrument.

De Stichting maakt daarbij onderscheid tussen EVC-trajecten die leiden tot een bepaalde branche-erkenning en EVC-procedures die de in de praktijk verworven competenties meten in het licht van de formele kwalificatiestructuur. Voor deze laatstgenoemde procedures is de overheid verantwoordelijk. Dit is een taak van de overheid en dat moet ook zo blijven. Een EVC moet immers erkend en gebruikt worden door onderwijsinstellingen. Deze overheidsverantwoordelijkheid moet overeind blijven en de overheid moet zich dan ook niet volledig terugtrekken.

Met de eerstgenoemde trajecten hoeft de overheid zich niet te bemoeien, afgezien van fiscale of anderszins financiële ondersteuning. Hiervoor zou een stichting kunnen worden opgericht waarin sociale partners de bestuurlijke verantwoordelijkheid hebben m.b.t. het erkennen van organisaties die EVC-trajecten aanbieden t.b.v. erkenning in relatie tot de formele kwalificatiestructuur. Sociale partners willen de bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen en de kaders vaststellen met betrekking tot kwaliteitscode en toezicht.

Gedacht wordt aan een systeem van kwaliteitsborging, waarbij bijvoorbeeld de overheid een laatste bevoegdheid krijgt om EVC-aanbieders m.b.t. trajecten die leiden tot formele onderwijskwalificaties te erkennen. De wijze waarop dit handen en voeten gaat krijgen, moet nog nader worden bezien.

De onderwijskoepels krijgen een adviserende en consulterende rol als het gaat over de uitvoering van zaken. Zij vertegenwoordigen de EVC-aanbieders. Omdat er momenteel geen vertegenwoordiging is van de particuliere EVC-aanbieders (adviesbureaus en dergelijke) zouden deze zich ook moeten verenigen en tevens een adviserende rol krijgen. De rol van de onderwijskoepels wordt hier vergeleken met de rol van de onderwijskoepels in het ESF-overleg.

De overheid zou de volgende zaken moeten ondersteunen:

1. Zij moet de verantwoordelijke voor het systeem stimuleren door te subsidiëren. De eerste 5 tot 8 jaar volledige financiering en afhankelijk van de markt (het marktfalen) daarna eventueel met een basisfinanciering. Uiteindelijk moet het kwaliteitszorgsysteem met de Stichting van de Arbeid als eigenaar/verantwoordelijke zichzelf kunnen bedruipen en dat kost tijd.
2. De overheid moet de ontwikkeling van branche- en bedrijfsstandaarden stimuleren door stimuleringsmaatregelen te treffen in de vorm van cofinanciering en kennis/expertise. Dat wordt nu onvoldoende gestimuleerd. Deze standaarden zouden een link moeten hebben met het NQF.
3. Fiscale maatregelen zoals de WvA moeten gecontinueerd blijven.

De overheid krijgt een formeel adviserende rol richting de Stichting van de Arbeid vanwege politiek-strategische overwegingen. Dat betekent dat de Stichting van de Arbeid verplicht is vooraf advies te vragen aan de overheid. Voor de overheid is het thema Leven Lang Leren belangrijk en door haar formeel adviserende rol wordt op deze wijze commitment gecreëerd. Vanuit de overheid zou het ministerie van SZW een nadrukkelijke rol moeten krijgen in het beleid rondom EVC, omdat het een loopbaaninstrument is.

Over het aantal beoordelende organisatie moet de Stichting van de Arbeid nog nadenken en overleg voeren. Zij vindt het in ieder geval niet wenselijk dat er een KCE-achtige constructie komt. Het is wel belangrijk dat er expertise in alle domeinen van beoordeling is.

Welke partijen zouden wel of niet partner moeten zijn in het nieuwe convenant? De vraag van de Stichting van de Arbeid is of er een nieuw convenant nodig is. Om het systeem van kwaliteitsborging in te bedden en partijen te bundelen is dit volgens haar wel wenselijk.

Convenantpartners:

- Open Universiteit: niet
- COLO: niet
- NVE: niet

- Paepon: wel
- HBO-Raad: wel
- AOC Raad: wel
- MBO Raad: wel
- UWV als uitvoeringsorgaan: wel of:
- Overheid: wel

De stemming in het convenant zou een stemming op basis van 50 : 50 (arbeidsmarkt : onderwijs) moeten zijn.

Overige opmerkingen

Momenteel zijn er circa 900 adviseurs van Kenniscentra die vanuit hun wettelijke taak bedrijven adviseren en voorlichten. Omdat EVC een private activiteit is voor de kenniscentra, wordt dit thema veelal niet meegenomen in de advisering. De Stichting van de Arbeid is van mening dat EVC hier wel in meegenomen zou moeten worden als onderdeel van de reguliere taak. Dat geldt tevens voor brancheroutes, nu wordt alleen geadviseerd in het licht van de WEB.

Een en ander zou opgelost worden als de Kenniscentra geen EVC aanbieders meer zouden zijn, maar dit overlaten aan anderen.

EVP wordt gezien als eerste deel van EVC. Het zou dus in het nieuwe systeem van kwaliteitsborging ook onderdeel moeten zijn.

Gespreksverslag Convenantpartner UWV Werkbedrijf

21 september 10.30-12.00 uur

Sandra van Gaalen
Elize de Bar

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De intenties in het convenant worden nog steeds onderschreven. UWV vindt het heel belangrijk dat de bruikbaarheid van EVC en de Kwaliteitscode voorop staat. Dat kan in een nieuw of aangepast convenant zwaarder aangezet worden: het is namelijk van groot belang dat het gebruik op de arbeidsmarkt wordt gestimuleerd. Onder de werkgevers is in dit geval nog een wereld te winnen.

In het convenant is de definitie van een EVC traject bedoeld als een EVC-traject dat resulteert in een ErVaringsCertificaat. UWV is het hier mee eens en is van mening dat EVC een loopbaaninstrument is dat een op zichzelf staande waarde moet hebben: iedereen moet weten wat deze waarde betekent (onbetwist). Dit zou ook meer aandacht in het convenant moeten krijgen.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode EVC volstaat. Hij is duidelijk, kort en to-the-point. De bruikbaarheid op de arbeidsmarkt verdient nog meer aandacht. Dat zou in Code 1 wellicht kunnen worden aangepast in de toekomst.

Kwaliteitsborging en verhoging kwaliteit is belangrijk, maar het gaat uiteindelijk om de bruikbaarheid. Het is daarom aan te bevelen om periodiek een onderzoek naar de Kwaliteitscode EVC te doen onder EVC aanbieders, werkgevers, deelnemers en andere betrokkenen.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Het systeem van kwaliteitsborging moet worden aangepast. Er zou een groeimodel moeten komen dat groeit in een bepaalde tijd naar eindmodel dat 'staat'.

Het groeimodel zou er als volgt kunnen uitzien:

Er is betrokkenheid en zeggenschap bij de kaders en protocollen, waarbinnen EVC-trajecten en de borging van de kwaliteit zijn beslag krijgen. Hier is meeweging en evaluatie vanuit de markt van belang.

De verantwoordelijkheid van uitvoering van het kwaliteitssysteem komt te liggen bij een zelfstandig functionerende rechtspersoon die bijvoorbeeld via een tender deze opdracht krijgt. Betrokkenheid van de convenantpartners is geborgd door voordracht door iedere convenantpartner van een bestuurslid van de rechtspersoon, zodat bij verandering van de kwaliteitskaders de convenantpartner op de hoogte is. UWV vindt dat het bestuurslid participeert met last en ruggespraak. Bij keuze voor een ander model zoals een bestuurslid 'zonder last en ruggespraak', zal UWV geen bestuurslid leveren, omdat er dan geen betrokkenheid is.

In het eindmodel kan er volgens UWV sprake zijn van een autonoom functionerende organisatie, waar het UWV (en de andere convenantpartners) geen bestuurlijke bemoeienis

meeheeft. In die situatie, die pas over enkele jaren bereikt kan worden, is het gebruik van EVC-trajecten via erkende aanbieders vanzelfsprekend en staat de kwaliteit van EVC buiten kijf. UWV is dan alleen inkoper van EVC-trajecten.

De rol van UWV in het huidige stelsel is op twee manieren zichtbaar. Enerzijds is zij convenantpartner, anderzijds is zij afnemer en betaalt zij via re-integratietrajecten voor EVC. In die laatste rol is en blijft zij gebaat bij een goede en hoogwaardige kwaliteitsborging van EVC.

De financiering tijdens het groeimodel zou voor rekening van de overheid moeten zijn, vanwege marktfalen. In het eindmodel zou de markt het via een fee-structuur moeten financieren. Het is namelijk een kwalitatief hoogwaardig instrument dat door de markt gebruikt wordt, dan is het ook voor de hand liggend dat zij dat financiert. Bovendien stimuleert instituutfinanciering niet het gebruik van EVC.

Voor UWV als organisatie maakt het niet uit of de overheid of de markt financiert: in het laatste geval kost het UWV ook geld. UWV schat in dat financiering van het systeem van de kwaliteitsborging van EVC-trajecten door de convenantpartners geen haalbare kaart is.

Welke partijen zouden wel of niet partner moeten zijn in het nieuwe convenant? UWV wil wel convenantpartner zijn mits de andere partners deze meerwaarde ook zien. UWV ziet haar eigen meerwaarde doordat zij een grote afnemer is en het gebruik van EVC kan stimuleren en bevorderen voor bepaalde doelgroepen. Zij ziet zichzelf in dit systeem aan de kant van de arbeidsmarkt staan en minder aan de kant van de overheid. Als ZBO heeft het UWV ook een relatief zelfstandige positie tov de rijksoverheid.

De huidige convenantpartners zijn veel te sterk gericht op onderwijs. De vragers van EVC zijn onderbelicht. Daarom wil UWV graag dat partijen als de ABU en BOA BOREA aansluiten. Eventueel gecombineerd met vastgelegde zeggenschapsverhoudingen tussen onderwijs en arbeidspartijen. Essentieel is dat EVC-trajecten nut en meerwaarde hebben voor de arbeidsmarkt.

UWV vraagt zich af waarom een partij als NVE nu convenantpartner is terwijl examens geheel los staat van een onderwerp als EVC. In het volgende convenant zien zij deze partij daarom liever niet terug.

Wanneer de overheid het systeem financiert dan ziet UWV geen rol voor haar als convenantpartner. De overheid gebruikt de convenantpartners dan juist als platform voor consultatie en advies. Dat de overheid als financier een dominante rol (zonder partner te zijn) heeft vindt UWV prima.

Wat betreft de beoordelende organisaties is het van belang dat de resultaten van de beoordeling betrouwbaar en daarmee vergelijkbaar zijn, iets wat nu nog niet het geval is. Een oplossing om de huidige verschillen te ondervangen is om te kiezen voor een beoordelende organisatie die bijvoorbeeld voor 3 jaar via tender de beoordelingen uitvoert. De convenantpartners richten een visitatiecommissie in die toezicht houdt op die beoordelende organisatie .

Overige opmerkingen

Aanbieders zijn nu heel verschillend als het gaat om kwaliteit. Dat is nu te veel onderbelicht maar voor de toekomstige borging wel belangrijk.

Gebruikers van EVC zouden bevroegd moeten worden en zo meer invloed moeten krijgen zodat het systeem van kwaliteitsborging optimaal blijft.

Gespreksverslag convenantpartner Open Universiteit Nederland

27 september 2009 10.30-12.00 uur

Theo Bovens
Desirée Joosten

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De Open Universiteit heeft in 2006 het convenant 'Een kwaliteitscode voor EVC' getekend om twee redenen. De eerste reden is dat de Open Universiteit staat voor open onderwijs en daar hoort EVC als instrument onderdeel van te zijn. De Open Universiteit doet onderzoek naar thema's van Leven Lang Leren en EVC past daar goed in. Een tweede reden is dat de Open Universiteit als pionier van EVC op WO-niveau een stimulerende rol voor EVC zou kunnen vervullen naar de andere universiteiten. De Open Universiteit geeft aan dat dit laatste onvoldoende is gelukt de afgelopen jaren. Het is niet gelukt om de andere 13 universiteiten of de VSNU zo ver te krijgen EVC te stimuleren of zelf te gaan aanbieden.

De intenties uit het convenant onderschrijft de Open Universiteit nog steeds. Zij is echter van mening dat deze intenties wel een bepaalde status moeten verwerven doordat de andere universiteiten of de VSNU EVC mede gaan stimuleren.

De definitie van EVC geldt tot en met het ErVaringsCertificaat. Op dit moment wordt bij de Open Universiteit in de rol van EVC aanbieder het ErVaringsCertificaat alleen geaccepteerd door de opleidingen die zij aanbiedt. Er is nog geen geval bekend waarbij een van de andere universiteiten het ErVaringsCertificaat van de Open Universiteit al dan niet geaccepteerd hebben; Wel zijn er enkele opleidingen die wel interesse hebben voor EVC, maar niet om het zelf uit te voeren.

De Open Universiteit merkt dat de rol van de beoordelaar een lastige blijft. Het referentiekader van de huidige beoordelaars is meestal die van de opleidingen die de Open Universiteit aanbiedt.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De basis van de Kwaliteitscode EVC staat. Wanneer het convenant voor de opzet van het nieuwe kwaliteitsborgingssysteem wordt aangepast, is het wellicht raadzaam om de Kwaliteitscode EVC nog eens goed door te lopen: een aantal begrippen zou anders omschreven kunnen worden en ook de formulering zou hier en daar kunnen worden aangescherpt. Tot nu toe is daar bewust vanaf gebleven.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

EVC is een instrument van het onderwijs, dus daar zou ook de nieuwe eigenaar gezocht moeten worden. De nog op te richten Stichting van het Onderwijs, die bestaat uit zowel publiekbekostigde als privaat gefinancierde organisaties, zou deze functie goed kunnen vervullen. Zij voert het systeem rondom kwaliteitsborging dan ook uit na en in overleg met arbeidsmarkt en onderwijs.

Het is belangrijk om EVC niet bij de overheid maar bij de onderwijssector te positioneren. Bij EVC is het beoordelen een belangrijk onderdeel, iets waar het onderwijs veel ervaring mee heeft. De inhoud van de standaarden moeten in samenwerking met het werkveld gemaakt

worden. Op deze manier is het werkveld dan betrokken.

Het is goed om de onderwijssector EVC zelf te laten regelen. Hier trekt de Open Universiteit de vergelijking met het systeem rond accreditering van de NVAO. De kwaliteitsborging zelf laten organiseren, met overheidsmiddelen gefinancierd, is de meest zuivere vorm.

Bij vaststellen van de kaders en protocollen rondom EVC en kwaliteitsborging bepalen arbeidsmarkt en onderwijs samen de contouren, de kaders waarbinnen de uitvoering van EVC plaatsvindt.

De Open Universiteit vindt dat EVC binnen het publieke domein georganiseerd moet worden, vooral omdat onderwijs grotendeels in dat domein valt. Het onderwijs bepaalt immers de inhoud. Zij heeft een enorme geschiedenis als het gaat om erkennen van competenties en afgeven van certificaten en diploma's. Wanneer je dit systeem privaat organiseert is publiek uitgesloten.

Nog een reden om het in het publieke domein te organiseren is dat dit per definitie een waardeverhogend effect heeft, omdat het dan direct gelinkt is aan het onderwijs. Het civiel of maatschappelijk effect en de status van EVC stijgen daardoor.

De overheid zou het systeem deels moeten financieren, alleen al om de reden dat erkennen van het systeem rondom kwaliteitsborging van EVC waarde heeft.

Daarnaast zou gewerkt moeten worden met een doorgewerkte fee-structuur: EVC aanbieders betalen een fee om in EVC –register vermeld te worden, beoordelende organisaties dragen een fee af om als beoordelende organisatie voor EVC hun activiteiten uit te voeren.

Ook zou onderzocht moeten worden welke financieringsbronnen er nog meer zijn. Te denken valt aan bijdragen van O&O-fondsen.

Er zouden meerdere beoordelende organisaties moeten blijven. Door de voorgestelde afdracht zou wildgroei deels voorkomen kunnen worden. Wanneer het er te veel worden kan gedacht worden om een maximum vast te leggen.

De huidige verschillen van werkwijze in de beoordelende organisaties zijn te vergelijken met verschillen in beoordelingen tussen EVC-assessoren: dat los je op door intervisie-achtige methode. Door dat toe te passen wordt uiteindelijk bepaald wie “goed” en wie “niet goed” is.

De Open Universiteit is nu als enige convenantpartner echt gebonden aan uitkomsten en aanpassingen van de Kwaliteitscode EVC , normering etc. De overige zijn tenslotte koepels.

De Open Universiteit geeft aan dat het wenselijk is dat nogmaals contact wordt opgenomen met de VSNU. Zij zien liever dat deze koepel convenantpartner wordt of dat gekozen wordt voor een constructie dat de Open Universiteit namens de VSNU optreedt.

Wie zou er in het nieuwe convenant wel of niet betrokken moeten zijn:

- Onderwijskoepels: ja
- Stichting van de Arbeid : ja
- Overheidswerkgevers: ja
- UWV Werkbedrijf: nee
- NVE: nee
- COLO: nee

In grote lijnen kan worden gezegd dat de Open Universiteit vindt dat belanghebbende organisaties het convenant ondertekenen. Daarnaast moet er iets georganiseerd worden rondom expertise van inhoud en onderzoek van EVC. Daar krijgen de EVC aanbieders, UWV Werkbedrijf, NVE en COLO dan onder meer een rol in. Zij bepalen het speelveld.

Overige opmerkingen

Universiteiten vinden de Kwaliteitscode EVC in een te strak regime georganiseerd en te veel gericht op het beroepenveld. Daarom zijn er geluiden om EVC in een eigen (universiteiten-)

convenant te regelen. Het is om die reden ook van belang om contact met de VSNU op te nemen.

Gespreksverslag Convenantpartners MBO Raad en AOC Raad

27 september 15.30 – 17.00 uur

MBO Raad: Hans Huibers en Pia Deveneijns

AOC Raad: Marcel Kooijman en Hans Blankestijn

Voordat wordt aangevangen met het beantwoorden van de vragen wordt expliciet gevraagd naar de rol van de overheid. Men vindt dit cruciaal omdat het hele toekomstige systeem voor een groot deel afhankelijk is van die rol. In de brief die het Kenniscentrum EVC als voorinformatie voor het gesprek stuurde staat vermeld: ‘de overheid heeft in principe aangegeven te streven naar een privaat stelsel van kwaliteitsborging en blijft inzetten op EVC als een belangrijk instrument in de loopbaanontwikkeling van mensen’. De vraag wordt gesteld of convenantpartners dit als uitgangspunt moeten nemen of dat zij vrij zijn om aan te geven welke rol de overheid volgens hen zou moeten innemen. Uitgaande van het laatste wordt verzocht om de volgorde van de vragen om te draaien en eerst te beginnen met de vraag die als laatste zou behandeld worden.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

De rol van de overheid is heel belangrijk. Als zij zich geheel terugtrekt en het overlaat aan de markt, dan is er geen level playing field. Dat is nu al het geval: in de huidige EVC-markt is geen sprake van gelijkwaardigheid of level playing field.

De overheid zou daarom moeten zorgen voor de structuur dat partijen in een level playing field (voor beoordelende organisaties en EVC aanbieders) kunnen functioneren. Dat komt niet vanzelf tot stand. De overheid moet hier ordenend in optreden.

Zij zou als taak moeten krijgen om ervoor te zorgen dat er een onafhankelijke EVC autoriteit met bevoegdheden komt zoals bijvoorbeeld een organisatie als NVAO. Dat zou ook een derde partij kunnen zijn, bijvoorbeeld een adviesbureau. Voorwaarde is dan dat het adviesbureau onafhankelijk is.

De volgende zaken zou de overheid moeten regelen:

- Het mogelijk maken dat er een systeem rond kwaliteitsborging van EVC komt
- Het zorgen voor een onafhankelijke EVC autoriteit met bevoegdheden
- Onderzoeken welke organisatie als EVC autoriteit gaat optreden
- Verantwoordelijkheid nemen in financiële zin zoals bij de huidige WVA, maar ook bij zaken wanneer een EVC aanbieder een beroepsprocedure begint.

De convenantpartners zouden een klankbordgroep moeten worden zonder bestuurlijke verantwoordelijkheid. Deze klankbordgroep krijgt dan een adviserende rol bij het vaststellen van kaders en protocollen daar waar dat zinvol is. Voor convenantpartners zoals MBO Raad en AOC Raad ligt deze rol veel dichterbij het werk wat ze in hun dagelijkse praktijk doen. Daarnaast zouden de convenantpartners een stimulerende rol over (de benutting van) EVC moeten krijgen.

De EVC autoriteit bepaalt –mede op basis van het advies- de kaders en stelt ze vast. Zij laat EVC aanbieders ook toe en erkent ze dus ook. De EVC autoriteit laat ook de beoordelende organisaties toe.

Voor de EVC aanbieders is er het register, maar ook zou er een register voor beoordelende

organisaties moeten komen met informatie. Op deze manier kunnen EVC aanbieders bekijken welke het meest passend voor hen is. Wanneer de EVC autoriteit EVC aanbieders erkent, dan dient ook bezwaar en beroep daar te worden geregeld.

In de huidige situatie is het zo dat iedere convenantpartner vanuit zijn eigen vertreksituatie en belang opereert in het overleg. Dat moet in het nieuwe systeem voorkomen worden.

Afhankelijk van de keuze van de EVC autoriteit kan bekeken worden of het zinvol is of kennisverspreiding en communicatie over EVC onderdeel van de taken wordt of dat dit anders belegd wordt.

De overheid kan ook een stimulerende en voorlichtende rol over EVC hebben, maar dat moet dan altijd los staan van het thema kwaliteitsborging.

Voor beoordelende organisaties zou een vrije markt moeten blijven bestaan indien voldaan wordt aan de eisen. De EVC autoriteit ziet daar op toe en is daar in gezaghebbende. Hoewel er nu verschillen bestaan tussen de beoordelende organisaties, zullen deze verschillen in de jaren kleiner worden door jurisprudentie.

De financiering van het hele systeem rondom kwaliteitsborging van EVC zou voor rekening van de overheid moeten komen, zeker de komende tijd omdat er nog sprake is van marktfalen. Als EVC op termijn zelfregulerend werkt, is het een optie dat de overheid zich terugtrekt. Het is echter niet wenselijk om nu al te zeggen dat de overheid zich bijvoorbeeld na 5 jaar financieel terug zal trekken. Dat zou op dat moment dan bekeken moeten worden.

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De intenties in het convenant worden nog steeds onderschreven.

In het convenant is de definitie van een EVC traject bedoeld als een EVC-traject dat resulteert in een ErVaringsCertificaat. MBO Raad en AOC Raad zijn het hier mee eens, maar geven aan dat het goed is de systematiek van onderwijs en EVC op elkaar te enten: ga uit van dezelfde terminologie zodat de benutting na een EVC traject verbeterd wordt en de onderlinge uitwisselbaarheid van een ErVaringsCertificaat wordt verhoogd.

MBO Raad en AOC Raad geven aan dat de overheid aan zet zich uit te spreken. Als het nodig is om daarover afspraken vast te leggen in een convenant of een anders vormgegeven afspraak, dan zijn zij daarmee akkoord.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode EVC volstaat in grote lijnen. De kern van het probleem dat nu gerezen is zit in de structuur.

Overige opmerkingen

MBO Raad en AOC Raad geven aan dat zij zich terugtrekken als de overheid haar rol niet pakt.

Gespreksverslag convenantpartner HBO- Raad

28 september 2009 12.00 – 13.30 uur

Erwin van Braam
Ad van Bommel

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De intenties in het huidige convenant worden nog steeds onderschreven. De HBO-Raad vindt het goed dat het convenant en de EVC Code er mede voor heeft gezorgd dat 20 hogescholen met EVC aan de slag zijn gegaan. Dat betekent dat de EVC Code zijn werking heeft gedaan richting EVC aanbieders. De organisatie rondom EVC is de afgelopen jaren voornamelijk gericht geweest op de aanbodkant. De HBO-Raad vindt het nu belangrijk dat gericht wordt op de vraagkant.

De ontwikkelingen van nu rondom EVC leiden er toe dat het overleg van convenantpartners anders zou kunnen worden ingericht. De EVC Code is inmiddels richtinggevend. Dat heeft tot gevolg dat de aandacht nu meer gericht is op onderhoud en ‘common sense’. Daar zou in de nieuwe structuur rondom kwaliteitsborging rekening mee moeten worden gehouden. De definitie van EVC geldt tot en met het ErVaringsCertificaat en is daarmee leerweg onafhankelijk. De benutting van dit ErVaringsCertificaat is hier een onafhankelijk vervolgtraject van.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode volstaat en voldoet. Echter door de ontwikkeling van nadere uitwerkingen zoals bijvoorbeeld het ‘document Registratie EVC aanbieders’ gaat men van high-trust naar low-trust richting EVC aanbieders. Een van de oorzaken is de onduidelijkheid in organisatie: bij wie moet je zijn voor wat?. Het gevolg van die onduidelijkheid is dat de details hoofdzak worden en alles dichtgeregeld wordt. Het middel dreigt dan belangrijker te worden dan het doel. Het convenant en de EVC code worden daardoor anders belicht, terwijl het bij deze onderwerpen juist moet gaan over het stimuleren van EVC in het kader van Leven Lang Leren en koopkracht.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

Het gaat er in eerste instantie om dat de uitkomst van EVC leidt tot iets waar mensen daadwerkelijk mee geholpen zijn: dat moet breed gedragen zijn in de maatschappij. Het belangrijkste hiervan en ook van het systeem van kwaliteitsborging van EVC is het beschermen van het civiel effect. De overheid heeft hier een belangrijke rol in.

Het is daarom van belang dat de overheid in het systeem van kwaliteitsborging van EVC een nadrukkelijke rol krijgt: dat geeft veel meerwaarde aan het systeem. Zij heeft die rol nu ook als het gaat om erkennen van opleidingen. Als overheid deze rol niet pakt, dan is HBO-Raad voornemens zich terug te trekken.

Het is van belang om te bekijken hoe het huidige kwaliteitssysteem aan kan sluiten bij de vigerende borgingssystemen. Het is wenselijk om de gehanteerde terminologie in de kwaliteitsborgingssystemen van het onderwijs en van de EVC-trajecten zoveel mogelijk hetzelfde te laten zijn, zodat EVC procedures ook eenvoudiger mee te nemen zijn in een

instellingtoets door de NVAO.

De overheid stelt een onafhankelijk toezichthouder aan die vervolgens via een marginale toets zijn goedkeuring geeft. De onafhankelijk toezichthouder heeft de verantwoordelijkheid voor de onafhankelijkheid van de kwaliteitsborging rond EVC. Zij heeft tevens de taak om de kwaliteit van beoordelingen via transparante klachtenprocedures en benchmarks te borgen.

De overheid heeft vanwege de beleidsprioriteit van een Leven Lang Leren, waarin EVC een belangrijke rol speelt, de verantwoordelijkheid voor het stelsel: zij stelt de kaders van de kwaliteitsborging EVC-trajecten vast na overleg met relevante stakeholders. Deze stakeholders adviseren bij aanpassing en vaststellen van de kaders.

De overheid zorgt vanuit de stelselverantwoordelijkheid voor instelling van de onafhankelijke toezichthouder. De juridische vorm kan een ZBO of een overheidscommissie zijn.

De onafhankelijke toezichthouder kent een Raad van Advies. Die Raad adviseert toezichthouder en overheid over algemene zaken betreffende EVC en Leven Lang Leren. De Stichting van de Arbeid en het onderwijs dragen leden voor. Daarnaast kent de onafhankelijke toezichthouder een eigen expertcommissie die adviseert omtrent specifieke, meer inhoudelijke zaken betreffende EVC, zoals het beoordelingskader, en Leven Lang Leren. Uiteraard dient ook de kwaliteit van de toezichthouder zelf geborgd te zijn. Zo is bv. de NVAO op zijn beurt geaccrediteerd door de ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education)

De overheid is daarmee verantwoordelijk voor EVC en de borging ervan. Ze doet dat vanuit het belang om Leven Lang Leren te stimuleren. Als EVC op deze manier georganiseerd wordt is er sprake van 'rijks'erkenning van EVC-trajecten, die als effect heeft dat de legitimatie en civiel effect ervan gemaximaliseerd zijn. Zeker als er voor gezorgd wordt dat de EVC-standaarden inpasbaar zijn in EQF.

Het is belangrijk dat de basis van het stelsel tot uitdrukking komt in wetgeving, de WEB en de WHW. De onafhankelijk toezichthouder moet zijn basis vinden in wetgeving anders ontstaat er te veel kwetsbaarheid. In de ontwikkelfase waar de convenantpartners de afgelopen jaren in zaten kan een en ander zonder wetgeving. In fase waar we nu in terecht zijn gekomen is de behoefte aan legitimering groot en ook daarom is wetgeving van belang.

Het is de vraag of het nodig is voor het toekomstige systeem van kwaliteitsborging van EVC een convenant te maken. Als dat wel nodig is, dan is het belangrijk om gezamenlijke heldere ambities te formuleren zoals bijvoorbeeld het stimuleren van een Leven Lang Leren en de rol van EVC daarin. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen privaat en publiek.

De verschillen die er zijn tussen de verschillende beoordelende organisaties ziet de HBO-Raad niet als een probleem zolang de verschillen er zijn tussen de domeinen en niet daar binnen. Het is van belang dat er een basiskwaliteit is met harde eisen van validiteit en betrouwbaarheid. Er mogen meerdere beoordelende organisaties optreden als er maar een streng programma van eisen is met een duidelijk onafhankelijk toezicht daar op.

Afhankelijk van de focus van het convenant wil de HBO-Raad partijen mee laten doen. Gaat het om een convenant in een bredere context en meer gericht op bevordering van Leven Lang Leren, dan zouden de StAr, de Stichting van het Onderwijs en de Overheid partijen kunnen zijn.

Als het uitsluitend gericht is op sec EVC, is dan een convenant wel nodig?

De dekking van de kosten ziet de HBO-Raad als volgt: de overheid betaalt voor de basisinfrastructuur van de onafhankelijk toezichthouder (inclusief beoordelende organisaties).

De EVC aanbieders betalen een fee voor registratie. Het is belangrijk om dit laatste ook te regelen, want als het niets kost dan wordt het niet serieus genomen.

Overige opmerkingen

Kijk eens of er analogieën zijn zoals bijvoorbeeld Kema-Keur.

Gespreksverslag Convenantpartner NVE

2 oktober 14-16.00 uur

Petra Claessen
Annie Kempers-Warmerdam

Het huidige convenant: worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant worden aangepast?

De intenties in het convenant zijn goed en worden nog steeds onderschreven. Het stimuleren van EVC, een van de intenties, sluit goed aan bij de NVE namelijk het professionaliseren van beoordelingen.

Destijds is aan de convenantpartners gevraagd om EVC zo breed mogelijk uit te dragen. De verantwoordelijkheden van iedereen zijn toen niet geregeld in het convenant. In de fase waarin we nu zitten is dat wel wenselijk en zou het goed zijn het convenant meer te harmoniseren.

De definitie van EVC geldt als een traject tot en met een ErVaringsCertificaat. NVE is het daar mee eens. Echter, de benutting daarna staat daar niet helemaal los van.

De naam Ervaringscertificaat vindt NVE ongelukkig gekozen omdat een certificaat pretendeert iets te zijn zonder dat de inhoud direct van belang is. De inhoud is bij Ervaringscertificaat nu juist wel van belang omdat deze van 10 tot 100% van elkaar kan verschillen. Een certificaat zoals een diploma is wat dat betreft eenduidiger en meer lost van de inhoud. Dat scheidt nu verwarring.

Communicatie rondom deze onderwerpen is daarom van cruciaal belang, zeker richting het bedrijfsleven. Door de ontwikkeling van EVP is dit belang nog sterker geworden. Als niet duidelijk gecommuniceerd wordt wat EVP is en wat het verschil is met EVC dan schieten de convenantpartners zich hiermee in eigen voet.

De Kwaliteitscode EVC: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?

De Kwaliteitscode EVC voldoet. De normtekst voldoet nu ook en het werken met duo's van beoordelende organisaties werkt goed en harmoniserend.

Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partijen dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

De ministeries van SZW en OCW wijzen een orgaan aan dat de uitvoering van het systeem van kwaliteitsborging voor haar rekening neemt. Dit kan een stichting zijn, een ZBO of een College EVC. Dit College EVC legt verantwoording af aan de overheid over de uitvoering en de financiën etc. Het College EVC kan buiten de overheid worden geplaatst of door de overheid worden aangewezen als 100% onafhankelijk orgaan op basis van een wettelijk kader.

Het is niet wenselijk om het stelsel door private partijen te laten uitvoeren, omdat het dan onbeheersbaar is. De koppeling aan de overheid geeft status en legitimeert. Ook kan zij ordenend werken, terwijl dat bij private partijen moeilijker te regelen is.

Voorbeeld hierbij is het Nederlandse systeem met examens dat in wat betreft de private markt in het internationale systeem niet is meegenomen. Wanneer EVC nu in de private markt wordt geplaatst, wordt dat internationaal niet gekend.

Juist de rol van de overheid bij EVC werkt extern legitimerend. Dat het systeem van kwaliteitsborging van EVC niet bij private partijen geplaatst moet worden neemt niet weg dat het heel belangrijk is om ze erbij te betrekken.

De kaders van de kwaliteitsborging moeten worden vastgesteld door de overheid na advies van een Raad van Advies. Deze Raad bestaat uit twee soorten mensen: boegbeelden en experts.

Aan een aantal boegbeelden (mensen met gezag uit het publieke en private domein) wordt gevraagd om twee keer per jaar bij elkaar te komen. Deze boegbeelden weten hoe de praktijk van EVC werkt en de maatschappelijke relevantie ervan en voeden het EVC College. De experts houden zich bezig met de inhoud en bereiden inhoudelijk het advies voor de boegbeelden voor.

Het College EVC (aangewezen door de overheid) heeft een bestuur dat de sectoren waaruit de huidige convenantpartners nu komen vertegenwoordigt. Dit zonder last en ruggespraak. Een onafhankelijke voorzitter zit het bestuur voor.

Het College neemt de uitvoering voor zijn rekening. Daaronder valt tevens het volgen van de internationale ontwikkelingen, om te zorgen dat we in hetzelfde spoor blijven lopen.

Per domein zou er 1 beoordelende organisatie moeten komen om wildgroei te voorkomen. In het huidige stelsel is een checklist voor toetreding onvoldoende om een goed beeld te krijgen van de werkwijze van een beoordelende organisatie. Een beoordelende organisatie borgt de kennis van dat domein voor een beperkte periode.

Het College EVC houdt toezicht via visitatie, peer view en verslaglegging. De visitatie mag 1 keer per jaar plaatsvinden. Daarnaast is het wenselijk dat steekproefsgewijs bij EVC aanbieders wordt langsgegaan door de visitatiecommissie om te beoordelen of het werk van de beoordelende organisatie wenselijk is verlopen.

Deze zogenoemde feedbackloops zou het College EVC voor haar rekening moeten nemen om zo het systeem te borgen.

Daarnaast zou er periodiek overleg tussen de beoordelende organisaties en Raad van Advies moeten plaatsvinden.

De overheid zou het College EVC moeten financieren middels een basisfinanciering.

Daarnaast dient het systeem door de markt te worden gefinancierd door een fee-structuur.

In de overgangsfase zouden het bedrijfsleven, de StAr en het onderwijs moeten zeggen dat het bovenstaand omschreven plaatje er als zodanig moet uitzien, zodat de overheid aan de slag kan.

Dat betekent dat het convenant eindigt en de convenantpartners in deze vorm er mee ophouden.

Overige opmerkingen

Een aantal EVC Aanbieders geeft aan dat zij niet voldoen aan de EVC code. Toch zijn zij geregistreerd tot 1 januari 2010. Dat is een onwenselijke situatie en komt de kwaliteit (sborging) niet ten goede.

Neem in het systeem van kwaliteitsborging ook het thema fraudepreventie mee als taak voor het College EVC.

Bijlage 3 Presentatie bevindingen aan convenantpartijen.

Dia 1

Kwaliteitsborging EVC

Bevindingen van gesprekken met bestuurders en enkele modellen

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 1

Dia 2

Drie gespreksonderwerpen

- Het huidige convenant: Worden de intenties en de definitie van EVC nog onderschreven, moet het convenant aangepast worden?
- De kwaliteitscode: Voldoet de code en kan deze gehandhaafd blijven?
- Het systeem van kwaliteitsborging van EVC-trajecten: Voldoet het systeem nog of moet dit aangepast worden en zo ja, op welke onderdelen? Welke partij(en) dragen straks de eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging?

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 2

Dia 3

Bevindingen: intenties huidig convenant

- Niets mis mee!
- Nieuw convenant?
  - Is de vraag; afhankelijk van de opvatting van de overheid over zijn rol in systeem van kwaliteitsborging EVC-trajecten
- Zo ja, dan ...
  - Fungeert het als afsprakenkader, waarin:
    - Contouren nieuw kwaliteitsborgingsysteem
    - Duidelijk beschreven rollen van alle partijen
    - Plaatsen binnen het kader van LLL.
- Wie zijn convenantpartners?
  - Geen vraagetekens bij koepelorganisaties van de vragers en de aanbieders van EVC-trajecten

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 3

Dia 4

Bevindingen: definitie EVC-traject

- **Allen eens, dat een EVC-traject ...**
  - een traject is dat resulteert in een ErVaringsCertificaat, dat benut **kan** worden voor meerdere doelen, en daarmee
  - een op zichzelf staande activiteit is

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 4

Dia 5

Bevindingen: kwaliteitscode EVC

- **Voldoet!**
- **Wel zorg geuit over operationalisatie van de code in normtekst en register**

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 5

Dia 6

Bevindingen: systeem van kwaliteitborging van EVC-trajecten

Model voor kwaliteitsborging EVC-trajecten

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 6

Dia 7

Kwaliteitborgingssysteem: waarover eens?

- Context: LLL
- Hoofdlijnen model
- Apart orgaan nodig voor de uitvoering van het kwaliteitborgingssysteem
- Marktwerking bij beoordelende organisaties en EVC-aanbieders
- Eenduidige criteria en regels
- Rol overheid op korte termijn
- Overgangsfase nodig

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 7

Dia 8

Kwaliteitborgingssysteem: waarover verschil van inzicht?

- Eigenaarschap kwaliteitsborging
  - Publiek domein
    - Overheid
  - Privaat domein
    - Convenantpartners
    - Afnemers en aanbieders
    - Arbeidsmarkt

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 8

Dia 9

Kwaliteitborgingssysteem: waarover verschil van inzicht? -2-

- Vormgeving apart orgaan = rechtspersoon
  - Publiek domein
    - Onafhankelijke stichting
    - Overheid neemt initiatief tot oprichting of aanwijzing
    - Bestuursleden fungeren onafhankelijk
  - Privaat domein
    - Stichting
    - Convenantpartners bepalen wie initiatief neemt
    - Bestuursleden fungeren met / zonder last en ruggespraak

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 9

Dia 10

Kwaliteitsborgingssysteem: waarover verschil van inzicht? -3-

- Zeggenschap / betrokkenheid
  - Voldoende ruimte voor apart orgaan om te kunnen handelen binnen de vastgestelde kaders
- Wie bepaalt de kaders?
  - Publiek domein:
    - Uiteindelijk de overheid, gehoord relevante partijen
  - Privaat domein:
    - Convenantpartners / bestuur orgaan (gehoord de overheid)
- Inbreng arbeidsmarktbelang
  - Nu scheef
  - Meer arbeidsmarktpartijen als convenantpartij
  - Stemverhouding 50 – 50 voor onderwijs- resp. arbeidsmarktorganisaties

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 10

Dia 11

Kwaliteitsborgingssysteem: waarover verschil van inzicht? -4-

- Financiering kwaliteitsborgingssysteem
  - Korte termijn:
    - Overheid
  - Langere termijn:
    - Overheid
    - Beoordelende organisaties en EVC-aanbieders (fee)

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 11

Dia 12

Modellen: overwegingen van de onderzoeker

- Waar positioneren?
  - Publieke of privaat domein
- Korte en langere termijn
  - Komende 3 jaar en daarna
- Aantal EVC-trajecten
  - Nu 10.000 per jaar
  - Wat is de ambitie?
- Kosten van kwaliteitsborgingssysteem

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 12

Dia 13

Aantal EVC-trajecten

- Omvang beroepsbevolking • 7.750.000
- Duur loopbaan • 40 jaar 35 jaar
- Aantal EVC per loopbaan • 1
- Potentieel deelname EVC:
  - 30% • 58.125 66.430
  - 20% • 38.750 44.290
  - 10% • 19.375 22.145
- Huidig aantal EVC-trajecten • 10.000 = 5%

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 13

Dia 14

Beoordelende organisaties en EVC-aanbieders

- Beoordelende organisaties (BO) • 5
- EVC-aanbieders • 100
- Beoordelingen per BO • 7 beoordelingen per jaar (100/5/3)
- EVC trajecten per aanbieder • 100 per jaar (10.000/100)

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 14

Dia 15

Kosten EVC-kwaliteitsborgingssysteem

- Klein bureau: 3 fte plus kosten
  - € 350.000 / jaar
- Omslagsysteem:
  - Via beoordelende organisaties:
    - $350.000 / 5 = 70.000$ per BO / jaar
    - $350.000 / 20 = 17.500$ per beoordeling
  - Via EVC-aanbieders:
    - $350.000 / 100 = 3.500$ per aanbieder / jaar
    - $350.000 / 10.000 = 35$ per EVC-traject

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 15

Dia 19

Overgangstermijn: 3 jaar

- **Grote rol overheid:**
  - Bestuurlijk: overheid roept partijen op stichting op te richten
  - inhoudelijk: bepaalt mede wat kaders zijn
  - Financieel: betaalt kosten van systeem en draagt met partijen zorg voor feesysteem (al dan niet in combinatie met basisfinanciering)
- **Waarmaken ambities:**
  - EVC is belangrijk instrument in kader van LLL
  - Aantallen afspreken
  - Fee systeem geleidelijk invoeren
  - Robuust kwaliteitssysteem:
    - Kaf en koren scheiden: Elk jaar visitatie van BO en daarmee aanbieders
    - Zeggenschap onderwijs – arbeidsmarkt via 50 – 50 stemverhouding in relevante overleggen
- **Afspraken vastleggen in convenant**
- Na 2 jaar evalueren of ambities gerealiseerd zijn, bepalen consequenties voor systeem van kwaliteitborging EVC-trajecten; continueren of afbouw.

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 19

Dia 20

Vragen / opmerkingen naar:

HANS KOOLE
Bruggenbouwer
Onderwijs Bedrijfsleven

Terbeidenstraat 20
2014 CS HAARLEM

06 5733 8686

Info@hanskoolebv.nl
www.hanskoolebv.nl

27 oktober 2009 Borgen van de kwaliteit van EVC-trajecten 20
